

İHKİB

İSTANBUL HAZIR GİYİM VE
KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2021 OCAK-ARALIK
HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON
SEKTÖRÜ
İHRACAT PERFORMANS
DEĞERLENDİRMESİ

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %18,3 Arttı.....	4
İhracatın %60,7'si Avrupa Birliği Ülkelerine.....	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı.....	4
Kapasite Kullanım Oranı %83,75.....	4
Performansa Etki Eden Faktörler.....	4
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	5
I.1. Dünya Ekonomisi.....	5
I.2. ABD Ekonomisi.....	6
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi.....	7
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler.....	9
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler.....	9
Rusya Pazarındaki Gelişmeler.....	9
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri.....	10
I.5. Türkiye Ekonomisi.....	11
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	13
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %18,3 Arttı.....	13
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	14
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı.....	15
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	16
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı.....	16
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler.....	17
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler.....	17
III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %20.....	18
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %7 Artış.....	19
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %23,1 Artış.....	20
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %32,9 Artış.....	21
III.8. Amerika Ülkelerine İhracatta %18,2 Artış.....	22
III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %44,8 Artış.....	23
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %8,2.....	24
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış: %1.....	24
III.12. Serbest Bölgelere İhracatta %38,3 Artış.....	25
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI	26
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %25,4 Artış.....	26

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum.....	28
IV.3 Çorap İhracatında %24,1 Oranında Artış Gerçekleşti	29
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %10,2 Artış	30
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum.....	32
IV.6 Denim Giysi İhracatında %28,7 Artış	34
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracatında %29,4 Artış	35
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında %14,6 Artış.....	36
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	38
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	39
Euro/Dolar Paritesinin Etkileri	39

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %18,3 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2021 yılı Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2020 yılının aynı dönemine göre %18,3 artış ile 20,3 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü 20,3 milyar dolarlık ihracat değeri ve genel ihracat içindeki %9'luk payıyla; %13'lük paya sahip olan otomotiv endüstrisi %11,2'lik paya sahip olan kimyevi maddeler ve mamulleri %9,9'luk paya sahip olan çelik sektörlerinin ardından dördüncü sırada yer almaktadır.

İhracatın %60,7'si Avrupa Birliği Ülkelerine

2021 yılı sonu itibarıyla sektörel ihracatın %60,7'si Avrupa Birliği ülkelerine yönelik gerçekleştirilmiş ve bu ülke grubuna ihracatta 2020 yılına göre %20'lik bir artış yaşanmıştır.

2021 yılında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İspanya, İngiltere ve Hollanda olarak sıralanmaktadır.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2021 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,2 dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %34 ve hazır eşyaların payı %13,5 olmuştur.

2021 yılı hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda 2020 yılına göre %10,2 ile %25,4 arasındaki oranlarında ihracat artışı görülmüştür.

Kapasite Kullanım Oranı %83,75

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2020 Aralık ayında %69,91 olan kapasite kullanım oranı, 2021 yılının Aralık ayında %19,8 oranında artarak %83,75'e yükselmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2021 yılında toplamda 20,3 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 12,3 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine

yapılan 12,3 milyar dolarlık ihracat, ortalama %3,75'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 11,8 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır.

Bu durumda 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 20,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %3,75'lik pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %15,6 artışla 19,8 milyar dolar olmaktadır.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2021 yılını geride bırakırken, son dönemde salgının seyrine ilişkin gelişmeler ile navlun maliyetleri ve hammaddeye erişim konuları küresel piyasaların gündeminde öne çıkmaktadır. Kasım ayında ortaya çıkan Omicron varyantının hızlı yayılmasıyla Aralık ayında küresel ölçekte en yüksek günlük vaka sayılarına ulaşılmışken, birçok ülkede yeni kısıtlamalar devreye alındı. Diğer taraftan, bulaşıcılığı yüksek olan yeni varyantın hastanelere yatış oranlarını belirgin şekilde artırmaması piyasalardaki endişeleri bir miktar hafifletti.

Son dönemde, başlıca merkez bankalarının para politikası kararları piyasaların seyrinde belirleyici oldu. Yılın son çeyreğinde ekonomilerinin güçlü görünümünü korumasının yanında enflasyona ilişkin kaygıların yüksek kalmayı sürdürmesiyle başlıca merkez bankaları varlık alımlarını sınırlandırarak, salgının başından bu yana devam eden destekleyici politikalarını sıkılaştırma hızını artırmaktadır.

Kasım ayında tüketici enflasyonunun %5,1 ile 10 yılın zirvesine çıktığı İngiltere'de Merkez Bankası, Aralık ayı toplantısında 3 yılın ardından ilk kez faiz artırımına giderek politika faizini %0,1'den %0,25 düzeyine yükseltti. Böylece, BoE salgının başlangıcından bu yana dünya genelinde faizleri artıran ilk büyük merkez bankası oldu.

Çin ekonomisi ise 2021 yılının son çeyrek döneminde yıllık bazda %4 büyüme gerçekleştirirken, 2021 yılının tamamında ise %8,1 büyüme kaydedilmiştir.

Çin genelinde sanayi üretimi Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,3 artış kaydetti. Bu dönemde tekstil, hazır giyim ve otomotiv gibi ana sanayi kollarında üretim düşüşleri ivme kaybetti. Öte yandan perakende satışlar aynı dönem için beklentilerin altında kalarak ancak %1,7 yükseldi.

Ülkede genel işsizlik %5,1 olarak gerçekleşirken, 16-24 yaş arası genç işsizlik oranı ise yüksek seyrederek yüzde 14,3 olarak kaydedildi.

Aralık ayında Omicron varyantının küresel talebin seyrine yönelik yarattığı belirsizlik petrol fiyatlarında dalgalanmalara neden oldu. Bu dönemde arz yönlü endişeler canlı kalırken, geliştirilen Covid-19 ilaçlarının kullanımına yetki verilmesiyle petrol fiyatlarında yukarı yönlü seyir meydana geldi. Aralık'ta aylık bazda %10 artan Brent türü ham petrolün varil fiyatı, 2021 yılını yıllık bazda %50 yükselişle 78 dolar düzeyinden tamamladı.

I.2. ABD Ekonomisi

Güncel verilere göre ABD ekonomisi 2021 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %6,7 oranında büyürken, yılın 3. çeyrek döneminde ise %2,3 büyümüştür.

Büyüme oranının ikinci çeyreğe göre ivme kaybetmesine rağmen, Fed yetkililerinin de dikkat çektiği üzere ABD ekonomisinin güçlü görünümünü koruduğu gözlemlendi. Ülkede yılın son çeyreğine ilişkin açıklanan veriler de ekonomik aktivitenin seyrine yönelik olumlu sinyaller veriyor. Kasım ayında perakende satışlar ve sanayi üretimi verileri beklentilerin altında kalmasına karşın genişlemenin sürdüğüne işaret etmektedir.

Aynı dönemde işgücü piyasasına ilişkin veriler ve tüketici güveninde kaydedilen iyileşme de olumlu görünümü desteklemektedir. İstihdam tarafındaki toparlanma Eylül-Kasım döneminde devam etti. Eylül ayında %4,8 olan işsizlik oranı Ekim ayında %4,6'ya gerilerken, Kasım ayında ise %4,2'ye gerilemiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar ise 2021 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %18,3 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında %51,5 oranında artış kaydedilmiştir.

ABD'de enflasyon göstergelerindeki yükseliş Aralık ayında devam etti. Ülkede yıllık TÜFE artışı Kasım'da %7 ile yaklaşık son 40 yılın zirvesine çıktı.

2021 yılının son toplantısında politika faizini değiştirmeyerek yüzde 0-0,25 aralığında sabit bırakan ABD Merkez Bankası (FED), varlık alımlarını azaltma hızının aylık 15 milyar dolardan 30 milyar dolara çıkarılacağını açıkladı. ABD Merkez Bankası (Fed), bir sonraki toplantısını 25-26 Ocak 2022 tarihinde yapacak.

Aralık ayı toplantısının ardından Fed üyelerinin makroekonomik projeksiyonları da yakından takip edildi. Üyelerin Eylül ayı ile kıyaslandığında 2021 yılı için daha sınırlı bir büyüme ve daha yüksek bir enflasyon oranı beklediği görüldü. Ayrıca projeksiyonlara göre, Fed üyeleri 2022'de 3 kez 25'er baz puanlık faiz artışı öngörmektedir.

ABD Merkez Bankası'nın (Fed) Bej Kitap raporu, ABD'de ekonomik aktivitenin 2021 yılının son haftalarında ılımlı bir oranda büyüdüğünü ortaya koymaktadır. Bej Kitap raporuna göre, tedarik zincirlerinde devam eden aksaklıklar ve birçok

bölgede iş gücü temininde yaşanan yetersizlik, ekonomik büyümeyi sınırlamaya devam etmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

AB-27 ekonomileri 2021 yılının 2. çeyrek döneminde %13,8 oranında büyürken, 2021 yılının 3. çeyreğinde ise %4,1 büyüme göstermiştir.

Euro Bölgesi ekonomisi ise 2021 yılının 2. çeyrek döneminde %14,4 oranında büyürken, 2021 yılının 3. çeyreğinde ise %3,9 büyüme kaydedilmiştir.

Başlıca pazarımız Almanya 2021 yılı 3. çeyrek dönemde %2,6 oranında büyürken, Fransa %3,3, Hollanda %5, İspanya %2,7, İtalya ise %3,9 oranında büyümüştür.

2021 yılının Ekim ayında sanayi üretimi, 2020 yılının aynı ayına göre Euro Bölgesinde %3,3 oranında büyürken, Avrupa Birliği'nin tamamında ise %3,6 oranında artış göstermiştir.

Birliğin sanayi lokomotifi Almanya'da sanayi üretimi Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre %1,1 oranında küçülürken, İtalya'da sanayi üretimi bu dönemde %2 oranında artmış, Hollanda'da %3 oranında büyümüş, İspanya'da %1,1, Fransa'da ise %0,4 oranında küçülmüştür.

Almanya ekonomisindeki durgunluk ve daralma AB ekonomisini olumsuz yönde etkilerken, Türkiye genel ihracatı ve hazır giyim sektörünün en büyük pazarındaki daralma ihracatımızı da olumsuz yönde etkilemektedir.

2021'de Almanya'nın GSYİH büyümesi %2,7 olarak hesaplanmaktadır. Küresel tedarik zincirindeki bozulmalar sanayi faaliyetlerini olumsuz etkilerken, bu büyüme oranının hayal kırıklığı yaratan bir performans olduğu belirtilmektedir. Yıllık rakamlar, 2021'in son çeyreğinde ekonomideki daralmayı maskelerken, ekonominin bu yıl sonunda bir resesyona girmesi riskinin yüksek olduğu vurgulanmaktadır. Sonuç olarak, ekonominin kriz öncesi seviyesine dönmesinin 2022'nin ikinci çeyreğine kadar sürebileceği belirtilmektedir. Omicron'un sağlık etkilerinin önceki Covid varyantlarından daha az şiddetli görünse bile, daha bulaşıcı olmasının Alman ekonomisi için kısa vadeli görünümüne yük oluşturacağı düşünülmektedir. Yine de Alman ekonomisinin ilkbaharla birlikte toparlanması beklenmektedir.

Diğer yandan AB'den ayrılan İngiltere ekonomisinin son yüzyılın en ciddi durgunluk dönemine girdiği görülmektedir. Aralık ve Ocak ayında Omicron salgınının artması nedeniyle insanların dışarı çıkmamaları nedeniyle restoran ve giyim-kuşam alışverişlerinin azalması ile birlikte ekonominin küçülmesi beklenmektedir.

İtalya'da ekonomik büyüme iyice yavaşlarken, AB içinde Yunanistan'dan sonra en fazla kamu borcu oranına sahip olan İtalya'da borç stoku GSYH'nin %130'una ulaşmaktadır.

AB genelinde perakende satışlar Eylül ayında %3,4 oranında artarken, Ekim ayında ise %2,3 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Eylül ayında %2,6 oranında artarken, Ekim ayında ise %1,4 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Ekim ayında %2,8 oranında düşerken, Fransa'da %4,5 artış göstermiş, Hollanda'da %4,9 artış göstermiş, İspanya'da ise %1 oranında düşüş göstermiştir.

Avrupa Birliği'nde Kasım 2020 dönemine dair işsizlik verileri açıklanmıştır. Buna göre AB genelinde işsizlik oranı Kasım ayında %6,7 seviyesinde kaydedilmişken Euro Bölgesinde ise aynı döneme ait işsizlik oranı %7,3 olarak kaydedilmiştir.

AB genelinde en düşük işsizlik oranları %2,6 ile Çekya, %3,4 ile Polonya ve %2,9 ile Hollanda'da gerçekleşirken, en yüksek oranlar ise %14,5 ile İspanya, %13 ile Yunanistan ve %8,7 ile İsveç'te gerçekleşmiştir.

Bu arada, Kasım ayı verilerine göre AB genelinde enflasyon oranı yıllık bazda %5,2'ye yükselirken, Euro Bölgesinde ise %4,9'a çıkmıştır.

Enflasyon oranları yıllık bazda en yüksek ülkeler %8,6 ile Estonya, %7,5 ile Macaristan ve %7,4 ile Letonya olarak açıklanmıştır.

Diğer yandan, Avrupa Merkez Bankası'nın 2023 yılı başlarında faiz artışı için hazır olacağı belirtilmektedir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Lagarde'ın enflasyonun 2022'de gerileyeceği ve hedefe doğru ilerleyeceği yönündeki beklentisini korumasına karşın, Euro Bölgesinde enflasyon göstergeleri Kasım ayında enerji fiyatlarında kaydedilen hızlı artışın etkisiyle ivme kazandı. Bu dönemde yıllık TÜFE enflasyonu %4,9 ile son 25 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Aralık ayında tüketici güven endeksi Euro Bölgesinde talep koşullarının kötüleştiği sinyalini vermektedir. Omicron varyantıyla mücadele kapsamında pek çok Avrupa ülkesinde alınan tedbirlerinin etkisiyle Aralık'ta hizmetler PMI beklentilerin altında kaldı. Öte yandan, imalat PMI güçlü görünümünü sürdürerek üretim tarafındaki olumlu seyrin devam ettiğini göstermektedir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Yeni koronavirüs salgını nedeniyle petrol fiyatlarının düşmesi büyük ölçüde enerji ihracatına bağımlı olan Rusya ekonomisini olumsuz yönde etkilerken, son dönemde petrol fiyatlarının artması Rus ekonomisi için olumlu bir gelişmedir.

2020 yılında %3 daralan Rusya ekonomisinin 2021 genelinde ise %4,7 oranında büyüdüğü belirtilmektedir. Rusya ekonomisinin 2022 yılında ise %3 büyümesi beklenmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre 2021 yılı Ekim ayında %4,1 oranında artış gösterirken, Kasım ayında ise %3,1 oranında artış kaydedilmiştir.

Rusya'nın para birimi ruble 2020 yıl sonunda 1\$ = 74 ruble seviyesine gelmişken, halen 1\$=76 ruble seviyesindedir.

Bu arada AB, Rusya'nın Ukrayna'daki durumu istikrarsızlaştırıcı eylemleri gerekçesiyle 2014'te bu ülkeye uygulamaya başladığı ekonomik yaptırımları uzatma kararı aldı. AB Konseyinden yapılan açıklamaya göre, Rus ekonomisini hedef alan yaptırımlar 31 Temmuz 2022'e kadar uzatıldı.

Uzmanlar Rusya ekonomisinin zor bir dönemden geçtiğini belirtmektedir. Rusya Merkez Bankası son bir yılda faizi 2 kat artırarak faizini, %8,4 olan TÜFE'nin üzerinde belirledi. Rus tahvil faizleri ve TÜFE, 2015 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Pandemi büyümeyi oldukça olumsuz etkiledi; geçen yıl %4,3 büyüyen Rusya'nın, bu yıl %4'ün altında büyümesi beklenmektedir. Ekonomik yaptırımların Rusya ekonomisini olumsuz etkilediği belirtilmektedir.

Avrasya Ekonomik Birliği üyelerinden ve 2020 verilerine göre dünyanın 40. büyük ekonomisi olan Kazakistan'da son dönemde artan ekonomik sıkıntılar ve akaryakıt fiyatlarına zam yapılması yaygın protestolara neden olurken, bu gösteri ve protestolar büyüyerek şiddet hareketlerine dönüşmüştür.

Türkiye ile Kazakistan arasındaki ikili ticaret yıllık 2 milyar dolar seviyesinde olup ikili ticarete orta vadede 10 milyar dolar seviyesi hedeflenmektedir.

Orta Asya'nın diğer ülkesi ve önemli pamuk üreticilerinden Özbekistan ekonomisi, 2021 yılında %7 büyümüş bulunmaktadır.

Kırgızistan'da "Ulusal Kalkınma Programı-2026" programı kabul edilirken, ülkenin ciddi ekonomik ve sosyal sıkıntıları olduğu da belirtilmektedir.

Orta Asya'nın diğer önemli bir ülkesi olan Türkmenistan'da son dönemde enflasyonun ciddi oranda arttığı belirtilmektedir.

Ekonomisi büyük oranda petrol gelirlerine dayanan Azerbaycan'da son dönemde petrol fiyatlarındaki artış bütçe gelirlerini ve ekonomiyi olumlu yönde etkilemektedir.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

10 yılı aşkın süredir Suriye'de devam eden iç karışıklıklar ve Irak'ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomileri olumsuz etkilemektedir. Özellikle Orta Doğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler ekonomik büyümenin Orta Doğu'da negatif seyretmesine neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Bu arada dünyanın beşinci büyük petrol rezervlerine sahip olan Irak'ta Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nin son dönemde artan petrol fiyatlarından olumlu yönde etkilendiği kaydedilmektedir.

Zaten ABD yaptırımlarının etkisinde olan İran ekonomisi, bu defa da yeni koronavirüs salgını tarafından olumsuz etkilenmektedir. Yaptırımları aşmak için komşu ülkelerle ticarete ağırlık veren İran, komşu ülkeler ile ticareti %40'dan fazla artırmış bulunmaktadır.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi Suudi Arabistan'da ekonomi petrole aşırı bağımlı durumda olup bu da ekonomiyi kırılgan hale getirmektedir. Bir de bu duruma, dünyadaki petrol rezervlerinin sonsuz olmadığı, petrolün bir gün biteceği gerçeğini de eklemek gerekmektedir. Suudi Arabistan, bu durum karşısında ekonomisini petrol dışı alanları geliştirerek sektörel anlamda çeşitlendirmek amacını gütmektedir.

Suudi Arabistan'da Türk ürünlerine uygulanan örtülü ambargo sorunu henüz tam olarak çözülmemiştir. Mısır ekonomisi ise darboğazdan geçmekte olup, ülke ekonomisinin en önemli sorunları arasında artan enerji fiyatları ve yükselen faizler gösterilmektedir. Ülkede doğalgaz fiyatlarının son 3 yıl içinde 3 kat arttığı ve halkın yüzde kırkının günde iki doların altında bir gelirle yaşadığı belirtilmektedir. Yeni koronavirüs salgınının ise mevcut sıkıntıları daha da artıracığı belirtilmektedir zira ülkenin en önemli gelir kaynağı ve istihdam deposu olan turizm gelirleri azalmış durumdadır.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Koronavirüs salgınının küresel bazda ne zaman kontrol altına alınabileceği konusundaki belirsizlik salgın sonrasına ilişkin öngöründe bulunmayı zorlaştırmakla birlikte küresel ekonominin 2021 yılında kısmen toparlandığı tahmini yaygınlık kazanmaktadır.

TÜİK verilerine göre Türkiye ekonomisi 2021 yılının 2. çeyreğinde 2020'nin aynı dönemine kıyasla %22 büyümüşken, 3. çeyrekte ise ekonomi %7,4 oranında büyümüştür.

TÜİK tarafından açıklanan güncel verilere göre işsizlik oranı 2021 yılı Kasım ayında %11,2 olarak kaydedilirken, genç işsizlik oranı ise %22,3 olarak hesaplanmaktadır.

Sanayi üretim endeksi verilerine göre imalat sanayi üretimi Kasım ayında %12,5 oranında artmıştır. Aynı dönemde giyim eşyaları imalatı ise %26,3 oranında artmıştır.

Aynı dönemde ise SGK kayıtlarına göre hazır giyim sektörü istihdamı Eylül ayında 655 bin seviyesindeyken, Ekim ayında ise rekor seviye olan 660 bin seviyesine yükselmiştir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında Aralık ayında %78,7 seviyesinde olduğu belirtilmektedir.

Giyim eşyalarının imalatı kapasite kullanım oranına bakıldığında Aralık ayında %83,7 seviyesinde kaydedilmiştir.

2020 yılında %14,60 olan yıllık TÜFE enflasyonu 2021'de %36,1'e ulaştı. 2020 yılsonunda %25 olan yıllık ÜFE enflasyonu da 2021 yılsonunda %80 seviyelerine yükseldi.

TÜFE enflasyonu Kasım ve Aralık aylarındaki hızlı artışların etkisiyle 2021 yılı genelinde %36,1 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Yeni yılla birlikte ücretlerde yaşanacak artışların yanı sıra kamu tarafında yapılan fiyat artışlarının etkisiyle enflasyondaki yukarı yönlü hızlı seyrin 2022'nin başında da süreceği anlaşılmaktadır. Ayrıca, küresel piyasalarda emtia ve enerji fiyatlarındaki artışların da enflasyonist baskıları güçlendirebileceği düşünülmektedir. Böylece, 2022'nin ilk yarısında enflasyondaki yükselişin devam edeceğini, izleyen dönemdeki seyrin ise finansal piyasalarda yaşanan dalgalanmanın seyrine bağlı olarak şekilleneceği öngörülmektedir.

Toplam ihracat hacmi 2021 yılının Ocak-Aralık döneminde yıllık bazda %32,9 artışla 225,4 milyar dolar olurken, aynı dönemde hazır giyim ihracatı ise %18,3 artışla 20,3 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Aralık ayının başında 13,3 TL olan dolar kuru, Ocak ayının 2. haftasında 13,6 TL seviyesini görmüştür. Aralık ayının başında 15,1 TL olan euro kuru, Ocak ayının 2. haftasında 15,4 TL seviyesini görmüştür.

İhracatının %70'ini Avrupa Birliği'ne yapan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü için son derece önem arz eden euro / dolar paritesi ise Aralık ayının başında 1,13 seviyesindeyken, Ocak ayının 2. haftasında ise 1,14 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Merkez Bankası 2021 yılı Aralık ayında yaptığı yılın son faiz toplantısında politika faizini %1 oranında düşürerek %14 seviyesine çekmiştir.

Koronavirüse karşı geliştirilen aşular küresel ekonomideki toparlanmaya ilişkin belirsizliği bir miktar sınırlandırırsa da aşılamanın ne ölçüde yaygınlaşacağına ilişkin belirsizlik sürmektedir. Öte yandan, Türkiye'ye yönelik risk algısındaki iyileşme eğilimi dikkate alındığında, önümüzdeki dönemde, ABD ve AB ile ilişkilerin de seyrine bağlı olarak, cari açığın finansmanında daha olumlu bir tablo gözlenebileceği tahmin edilmektedir.

Yeni dönemde tedarik zincirlerine entegrasyonunu artıracak sektörler arasında tekstil ve hazır giyim de yer almaktadır. Özellikle hazır giyimde hızla artan siparişlerin yerli üreticiler için önemli bir fırsat penceresi yarattığı da izlenmiştir. Hazır giyim sektöründe AB pazarındaki rekabet gücünün yanı sıra sahip olunan esnek üretim yapısı ve coğrafi konumunun, önümüzdeki dönemde Türkiye'yi Asyalı üreticilere önemli bir rakip olma konusunda destekleyeceği düşünülmektedir. Bu süreçte, seri ve küçük ölçekli üretime olanak veren modellere, lojistik altyapısını geliştirilmesine, dijital teknolojilere uyum sağlanmasına ve sürdürülebilirlik odaklı yatırımlara odaklanması, böylelikle özellikle dijitalleşme ve sürdürülebilirlik yönünde dönüşüm sürecini hızlandırması gerektiği ifade edilmektedir.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünü ilgilendiren güncel gelişmeler arasında son dönemde navlun fiyatlarının artması ve pamuk başta olmak üzere hammadde fiyatlarının artışı da yer almaktadır.

Türkiye'de 2021'in son çeyreğine ilişkin öncü göstergeler ekonomik aktivitenin finansal piyasalardaki dalgalanmalara bağlı olarak bir miktar ivme kaybetmekle birlikte güçlü seyrettiğine işaret etmektedir. Diğer taraftan, Kasım ayı ortasından bu yana ülkeye yönelik risk algısında gözlenen bozulmanın belirginleştiği izlenmektedir. Yıllık TÜFE enflasyonu 2021 sonunda %36,1 ile son 19 yılın en yüksek düzeyine ulaşırken, gerek küresel emtia ve enerji fiyatlarındaki artışlar gerekse yurt içinde yeni yılla birlikte birçok kalemde yapılan fiyat ve ücret artışlarının etkisiyle 2022'nin ilk yarısında enflasyondaki yükselişin sürmesi beklenmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %18,3 Arttı

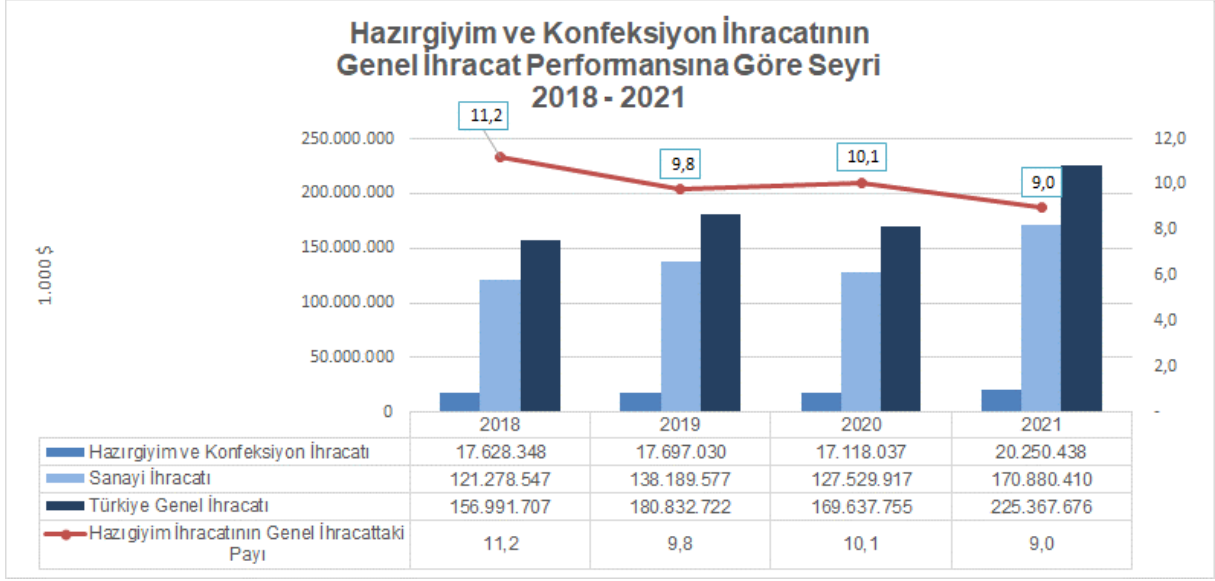
Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2021 yılı Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2020 yılının aynı dönemine göre %18,3 artış ile 20,3 milyar dolar olmuştur. Bu ihracat değeri ve genel ihracat içindeki %9'luk payıyla; %13'lük paya sahip olan otomotiv endüstrisi %11,2'lik paya sahip olan kimyevi maddeler ve mamulleri %9,9'luk paya sahip olan çelik sektörlerinin ardından dördüncü sırada yer almaktadır.

2021 Ocak-Aralık döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2019 ve 2020 yılları Ocak-Aralık dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı					
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Türkiye Özel İhracatı	165.873.447	156.143.375	206.548.150	24,5	32,3
Türkiye Genel İhracatı*	180.832.722	169.637.755	225.367.676	24,6	32,9
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	20.250.438	14,4	18,3
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	9,8	10,1	9,0		
Sanayi İhracatı	138.189.577	127.529.917	170.880.410	23,7	34,0
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	12,8	13,4	11,9		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					
<i>* Türkiye Genel İhracatı : Türkiye Özel İhracatı ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkının birlikte hesaplanması ile elde edilmiştir.</i>					

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye genel ihracatı, 2020 yılı aynı dönemine göre %32,9 oranında artarak 225,4 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise 2020 yılına göre %34 oranında artışla 170,9 milyar dolar değerinde kaydedilmiştir.

Bu çerçevede, 2021 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün %18,3'lük artış oranı ile hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha düşük oranda bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %9 olmuştur. Veriler sektör ihracatı payının geçtiğimiz seneye göre azaldığını ortaya koymaktadır. Sektör ihracatının sanayi ihracatı içindeki payına bakıldığında ise bu değer %11,9'a gerilediği görülmektedir.

Diğer taraftan, 2021 yılına ilişkin istatistikler çerçevesinde, tekstil sanayii ile hazır giyim ve konfeksiyon sektörü toplam 30,4 milyar dolar ile genel ihracat içerisinde en fazla ihracat gerçekleştiren sektör konumunda yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2021 Ocak-Aralık döneminin aylar itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı seyri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Tabloya bakıldığında zaman zaman 2021 yılı Nisan ve Mayıs ayı ihracatlarında geçtiğimiz seneye göre %184,7 ve %56'lık yüksek oranlı artışlar dikkat çekici olmuştur.

2021 yılı Aralık ayının ihracatı geçtiğimiz seneye göre %9,6 oranında artarak 1,8 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değer, 2021 yılı için hesaplanan aylık ortalama (1,7 milyar dolar) ihracat değeri üzerindedir.

**Aylar İtibariyle Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri
2019- 2020 ve 2021 Ocak-Aralık**

Birim: 1000 \$

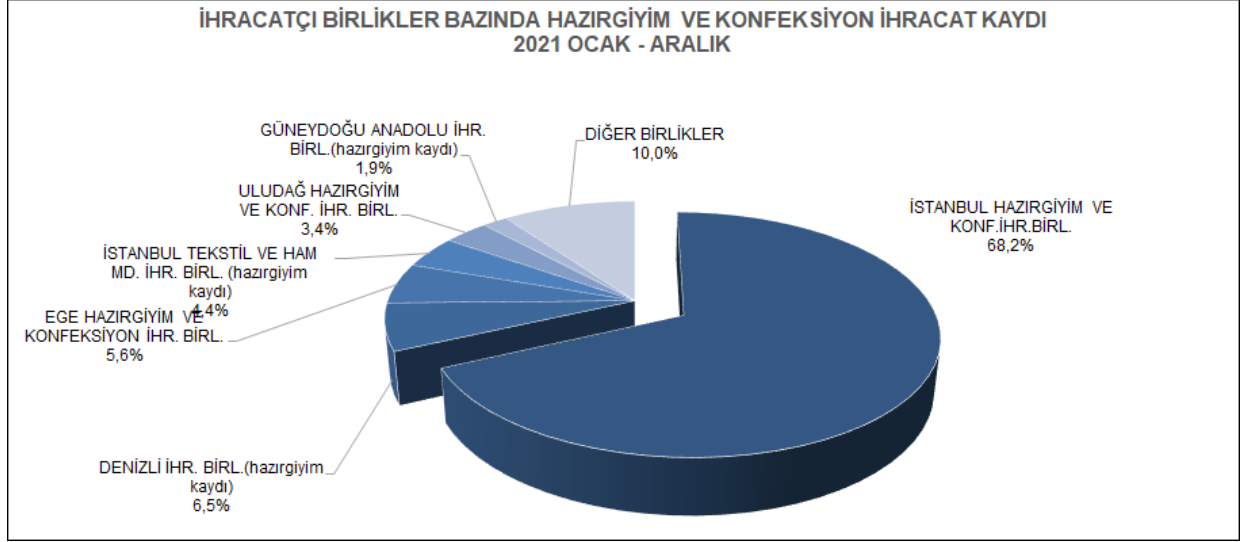
Aylar	2019	2020	2021	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Ocak	1.414.001	1.490.276	1.523.136	7,7	2,2
Şubat	1.413.374	1.516.935	1.517.344	7,4	0,03
Mart	1.674.074	1.209.798	1.677.874	0,2	38,7
Nisan	1.502.301	573.278	1.632.042	8,6	184,7
Mayıs	1.621.098	835.979	1.303.736	-19,6	56,0
Haziran	1.085.765	1.348.588	1.808.054	66,5	34,1
Temmuz	1.671.699	1.804.536	1.698.057	1,6	-5,9
Ağustos	1.394.152	1.538.161	1.742.118	25,0	13,3
Eylül	1.499.512	1.787.542	1.948.069	29,9	9,0
Ekim	1.552.767	1.846.769	1.913.265	23,2	3,6
Kasım	1.537.168	1.514.597	1.733.326	12,8	14,4
Aralık	1.326.372	1.651.689	1.809.627	36,4	9,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve birlikler bazında bakıldığında, 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den yapılan toplam 20,3 milyar dolarlık ihracatın %72,6'lık kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %3,4'lük payı da dikkate alındığında, %76,1'lik pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

	HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)						
	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			
	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.079.311	1.232.124	14,2	11.206.591	13.813.614	23,3	68,2
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	106.853	127.911	19,7	1.004.242	1.312.149	30,7	6,5
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	81.599	104.271	27,8	945.092	1.127.394	19,3	5,6
İSTANBUL TEKSTİL VE HAM MD. İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	88.085	75.988	-13,7	793.552	893.344	12,6	4,4
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	49.120	62.968	28,2	510.197	698.329	36,9	3,4
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	46.015	31.526	-31,5	398.784	376.262	-5,6	1,9
EGE TEKSTİL VE HAM MD. İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	28.663	31.777	10,9	330.693	349.730	5,8	1,7
ULUDAĞ TEKSTİL VE HAM MD. İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	32.712	30.372	-7,2	306.329	336.026	9,7	1,7
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	26.899	23.406	-13,0	250.619	253.221	1,0	1,3
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	20.461	9.967	-51,3	222.497	209.277	-5,9	1,0
DİĞER BİRLİKLER	91.970	79.317	-13,8	1.149.441	881.094	-23,3	4,4
TOPLAM	1.651.689	1.809.627	9,6	17.118.037	20.250.438	18,3	100

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2021 Ocak-Aralık döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı						
Birim: 1000 \$						
Ülke Grupları	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %	2021 Pay %
AB Ülkeleri Toplamı	10.331.347	10.249.971	12.300.494	19,1	20,0	60,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	2.026.193	1.505.814	1.610.706	-20,5	7,0	8,0
Amerika Ülkeleri Toplamı	772.090	942.573	1.113.898	44,3	18,2	5,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	996.460	948.558	1.167.683	17,2	23,1	5,8
Afrika Ülkeleri Toplamı	840.286	692.570	920.717	9,6	32,9	4,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	329.176	373.426	540.627	64,2	44,8	2,7
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	280.452	281.343	284.090	1,3	1,0	1,4
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	2.089.038	2.075.552	2.245.207	7,5	8,2	11,1
Serbest Bölgeler Toplamı	86.303	48.104	66.513	-22,9	38,3	0,3
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	17.697.030	17.118.037	20.250.438	14,4	18,3	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2021 yılında Türkiye’den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracat edilen ülkeler Almanya, İspanya ve İngiltere olarak sıralanmıştır. Geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre Almanya’ya %10,5 oranında artışla 3,5 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İspanya’ya %34,6’lık artışla 2,7 milyar dolarlık ve İngiltere’ye %9,4’lük artışla 2,1 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır.

Türkiye’den 2021 yılının Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 14 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 20,3 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %69 olarak hesaplanmaktadır.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık								
Birim: 1000 \$								
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	Pay %	2020 Ocak-Aralık	Pay %	2021 Ocak-Aralık	Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Almanya	3.069.449	17,3	3.137.276	18,3	3.466.328	17,1	12,9	10,5
İspanya	2.316.484	13,1	2.018.240	11,8	2.716.714	13,4	17,3	34,6
İngiltere	1.907.328	10,8	1.893.339	11,1	2.070.971	10,2	8,6	9,4
Hollanda	1.124.695	6,4	1.249.526	7,3	1.526.700	7,5	35,7	22,2
Fransa	879.469	5,0	811.924	4,7	1.035.161	5,1	17,7	27,5
ABD	647.819	3,7	793.199	4,6	950.457	4,7	46,7	19,8
İtalya	574.222	3,2	565.184	3,3	669.814	3,3	16,6	18,5
Irak	707.896	4,0	536.915	3,1	551.807	2,7	-22,0	2,8
İsrail	394.596	2,2	360.760	2,1	533.856	2,6	35,3	48,0
Danimarka	402.902	2,3	387.403	2,3	445.121	2,2	10,5	14,9
İlk 10 Ülke Toplamı	12.024.859	67,9	11.753.768	68,7	13.966.929	69,0	16,2	18,8
Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	100	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3
İlk 10 Ülkenin Payı %	67,9		68,7		69,0			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2021 yılında 2020 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ($\geq\%25$) ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %34,6’lık artış ile İspanya gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 2,7 milyar dolara yükselmiştir.

Diğer yandan, Çekya’ya yapılan ihracatta yaşanan %104,3’lük artış dikkat çekicidir. İhracat artışında öne çıkan ülkeler ve ihracat değerleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler 2019 - 2020- 2021 Ocak-Aralık										
Birim: 1000 \$	1 - 31 Aralık					1 Ocak - 31 Aralık				
Ülkeler	2019	2020	2021	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %	2019	2020	2021	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
İspanya	120.725	130.762	191.782	58,9	46,7	2.316.484	2.018.240	2.716.714	17,3	34,6
Fransa	85.458	87.623	121.330	42,0	38,5	879.469	811.924	1.035.161	17,7	27,5
İsrail	23.247	26.161	36.837	58,5	40,8	394.596	360.760	533.856	35,3	48,0
Polonya	21.035	45.573	38.335	82,2	-15,9	308.002	318.185	404.883	31,5	27,2
Kazakistan	11.309	25.913	17.187	52,0	-33,7	163.409	222.445	331.224	102,7	48,9
Çekya	9.505	20.708	16.533	73,9	-20,2	99.713	124.475	254.327	155,1	104,3
Libya	16.480	8.163	17.614	6,9	115,8	237.907	166.984	247.202	3,9	48,0
Birleşik Arap Emirlikleri	11.835	12.710	15.982	35,0	25,7	152.892	120.035	177.996	16,4	48,3
Sırbistan	9.681	8.289	13.189	36,2	59,1	101.189	110.532	144.505	42,8	30,7
Bosna-Hersek	5.982	7.651	7.849	31,2	2,6	96.245	86.926	112.367	16,8	29,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %20

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 27 Avrupa Birliği ülkesine 12,3 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 27 Avrupa Birliği ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %60,7 olmuştur. Bu pay 2020 eş dönemindeki paydan 0,8 puan yüksektir. Avrupa Birliği ülkelerine ihracat 2021 yılında geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %20 ve 2019 yılı aynı dönemine göre %19,1 oranında artmıştır.

2021 yılında 27 Avrupa Birliği ülkesine yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında Slovakya, Macaristan, Slovenya, Estonya, Letonya ve Lüksemburg'a yapılan ihracatta %1 ile %59,6 gibi değişen oranlarda azalmalar yaşanırken; geriye kalan 21 Avrupa Birliği ülkesine ihracatta %5,4 ile %7.922,7 arasında değişen oranlarda artışlar kaydedilmiştir.

Belirtilen dönemde en yüksek oranlı ihracat artışı gerçekleşen Avrupa Birliği ülkesi diğer ülkede yaşanan %7.922,7'lik artış haricinde, %104,3'lük artışla 254,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Çekya olmuştur.

Belirtilen dönemde yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen Avrupa Birliği ülkesi ise %59,6'lık düşüşle 2,8 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Lüksemburg olmuştur.

Almanya, 2021 yılının ilk yarısı sonunda da yıllardır olduğu gibi en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Avrupa Birliği ülkesi konumunu korumuştur. Türkiye'den 180'den fazla ülkeye yapılan 20,3 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %17,1'i Almanya'ya yapılmaktadır. 2021 Ocak-Aralık döneminde 2019 yılına göre %12,9'luk, 2020 yılına göre %10,5'lik artışla 3,5 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

İspanya 2,7 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar konumundayken Hollanda ise 1,5 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar konumunu sürdürmüştür.

2021 yılı sonunda Avrupa Birliği ülkelerine yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Avrupa Birliği Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak - Aralık							
Birim: 1000 \$	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Almanya	3.069.449	3.137.276	18,3	3.466.328	17,1	12,9	10,5
İspanya	2.316.484	2.018.240	11,8	2.716.714	13,4	17,3	34,6
Hollanda	1.124.695	1.249.526	7,3	1.526.700	7,5	35,7	22,2
Fransa	879.469	811.924	4,7	1.035.161	5,1	17,7	27,5
İtalya	574.222	565.184	3,3	669.814	3,3	16,6	18,5
Danimarka	402.902	387.403	2,3	445.121	2,2	10,5	14,9
Polonya	308.002	318.185	1,9	404.883	2,0	31,5	27,2
Belçika	261.462	250.989	1,5	303.526	1,5	16,1	20,9
İsveç	228.338	245.510	1,4	284.245	1,4	24,5	15,8
Çekya	99.713	124.475	0,7	254.327	1,3	155,1	104,3
Romanya	192.918	228.484	1,3	251.386	1,2	30,3	10,0
Avusturya	130.414	152.764	0,9	180.286	0,9	38,2	18,0
Bulgaristan	133.090	140.819	0,8	156.733	0,8	17,8	11,3
Yunanistan	129.354	123.729	0,7	149.119	0,7	15,3	20,5
Slovakya	133.602	127.939	0,7	108.267	0,5	-19,0	-15,4
İrlanda	72.260	80.556	0,5	84.920	0,4	17,5	5,4
Macaristan	111.486	110.070	0,6	65.824	0,3	-41,0	-40,2
Finlandiya	43.314	52.099	0,3	56.584	0,3	30,6	8,6
Hırvatistan	44.267	38.324	0,2	51.458	0,3	16,2	34,3
Slovenya	26.407	34.534	0,2	30.789	0,2	16,6	-10,8
Portekiz	15.895	22.069	0,1	25.346	0,1	59,5	14,8
Litvanya	12.765	9.703	0,1	14.201	0,1	11,2	46,4
Malta	7.720	6.703	0,04	8.630	0,04	11,8	28,7
Estonya	6.064	9.331	0,1	8.335	0,04	37,4	-10,7
Letonya	6.610	7.239	0,04	7.164	0,04	8,4	-1,0
Lüksemburg	416	7.000	0,04	2.828	0,01	579,0	-59,6
Diğer	28	6	0	452	0,00	1.507,6	7.922,7
AB (27) Toplamı	10.331.347	10.249.971	59,9	12.300.494	60,7	19,1	20,0
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %7 Artış

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2021 Ocak-Aralık döneminde 2020 yılı eş dönemine kıyasla %7 oranında artış ile 1,6 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %8 olmuştur.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İsrail ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir.

2021 yılı Ocak-Aralık döneminde Irak'a ihracat, 2020 yılı aynı dönemine göre %2,8'lik artış ile 551,8 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değer ile Irak'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %2,7 olmuştur.

Bahsedilen dönemde Ortadoğu ülkelerine yapılan sektörel ihracatta en fazla düşüş, %34 oranında düşüş ve 19,1 milyon dolar değer ile Suriye'ye yapılan ihracatta kaydedilmiştir.

2021 yılı sonunda Ortadoğu ülkelerine yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Ortadoğu Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak - Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Irak	707.896	536.915	3,1	551.807	2,7	-22,0	2,8
İsrail	394.596	360.760	2,1	533.856	2,6	35,3	48,0
Birleşik Arap Emirlikleri	152.892	120.035	0,7	177.996	0,9	16,4	48,3
Ürdün	80.417	51.432	0,3	95.334	0,5	18,5	85,4
Kuveyt	54.386	58.344	0,3	83.780	0,4	54,0	43,6
Katar	58.112	75.831	0,4	55.095	0,3	-5,2	-27,3
Lübnan	46.641	16.632	0,1	28.997	0,1	-37,8	74,3
Umman	12.002	11.295	0,1	21.773	0,1	81,4	92,8
Suriye	32.511	28.944	0,2	19.116	0,1	-41,2	-34,0
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	2.026.193	1.505.814	8,8	1.610.706	8,0	-20,5	7,0
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Nisan 2021

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %23,1 Artış

Rusya, Ukrayna, Beyaz Rusya, Sırbistan, Bosna Hersek, Gürcistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2021 Ocak-Aralık döneminde geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %23,1 artışla 1,2 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu ihracat değeriyle, ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %5,5'ten %5,8'e yükselmiştir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Rusya, Ukrayna ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubunda en büyük pazar olan Rusya'ya Türkiye'den 2021 Ocak-Aralık döneminde 287 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş ve ihracat 2020 aynı dönemine kıyasla %24,9 oranında artmıştır. Bu dönemde Rusya'nın sektörel ihracattaki payı %1,4 olarak hesaplanmıştır. Rusya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2021 yılının son çeyreğini 14. büyük pazar olarak kapatmıştır.

2021 yılı sonunda Eski Doğu Bloku ülkelerine yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Rusya Federasyonu	282.816	229.819	1,3	286.973	1,4	1,5	24,9
Ukrayna	157.959	157.604	0,9	173.495	0,9	9,8	10,1
Sırbistan	101.189	110.532	0,6	144.505	0,7	42,8	30,7
Bosna-Hersek	96.245	86.926	0,5	112.367	0,6	16,8	29,3
Gürcistan	95.655	82.697	0,5	103.285	0,5	8,0	24,9
Beyaz Rusya	70.061	93.052	0,5	93.330	0,5	33,2	0,3
Arnavutluk	65.224	63.396	0,4	80.445	0,4	23,3	26,9
Kosova	34.744	36.690	0,2	56.853	0,3	63,6	55,0
Moldavya	32.390	37.113	0,2	55.670	0,3	71,9	50,0
Kuzey Makedonya	42.831	41.168	0,2	48.699	0,2	13,7	18,3
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	996.460	948.558	5,5	1.167.683	5,8	17,2	23,1
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021</i>							

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %32,9 Artış

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2021 Ocak-Aralık döneminde geçtiğimiz sene aynı dönemine göre %32,9 oranında artışla 920,7 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Libya, Mısır ve Cezayir olmuştur. Libya'ya sektörel ihracat 2020 yılı sonuna kıyasla %48 oranında artışla 247,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Belirtilen dönemde Libya'nın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2 olmuştur.

Afrika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Libya	237.907	166.984	1,0	247.202	1,2	3,9	48,0
Mısır	144.570	132.597	0,8	160.982	0,8	11,4	21,4
Cezayir	193.151	119.756	0,7	142.472	0,7	-26,2	19,0
Fas	114.404	107.841	0,6	120.511	0,6	5,3	11,7
Tunus	40.913	56.762	0,3	102.248	0,5	149,9	80,1
Kenya	10.395	10.370	0,1	18.509	0,1	78,1	78,5
Güney Afrika Cumhuriyeti	19.168	13.704	0,1	17.646	0,1	-7,9	28,8
Fildişi Sahili	1.954	4.884	0,0	11.155	0,1	470,9	128,4
Afrika Ülkeleri Toplamı	840.286	692.570	4,0	920.717	4,5	9,6	32,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021</i>							

2021 yılı Ocak-Aralık döneminde Afrika ülkelerine yapılan sektör ihracatı geçtiğimiz sene aynı dönemi ile karşılaştırıldığı zaman sıralamada ilk sekizde

olan ülkelerin hiçbirinde düşüş görülmemiştir. Bu ülkelere yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo yukarıda verilmektedir.

III.8. Amerika Ülkelerine İhracatta %18,2 Artış

2021 Ocak-Aralık döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Panama, Brezilya ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2020 yılı aynı dönemine göre %18,2 oranında artarak 1,1 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2021 Ocak-Aralık döneminde ABD'ye 2020 yılı aynı dönemine göre %22,4 oranında artışla 793,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,9 olmuştur.

Grubun önde gelen pazarları arasında yalnızca Kanada'ya olan sektörel ihracat geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %49 oranında artmıştır. Bu dönemde Kanada'ya gerçekleştirilen sektörel ihracat değeri 101 milyon dolar değerinde olmuştur.

Bahsedilen ülke grubunda geçtiğimiz yıla göre yüksek oranlı artış yaşanan ülke %331 oranında artış ile Venezuela olmuştur.

2021 Ocak-Aralık döneminde Amerika ülkelerine yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Amerika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
ABD	93.676	647.819	3,8	793.199	3,9	746,7	22,4
Kanada	9.140	67.757	0,4	100.978	0,5	1.004,8	49,0
Meksika	2.250	19.045	0,1	14.622	0,1	549,8	-23,2
Şili	2.205	11.034	0,1	13.303	0,1	503,4	20,6
Panama	1.051	4.464	0,03	3.439	0,02	227,3	-23,0
Venezuela	253	306	0,002	1.319	0,01	421,8	330,9
Kolombiya	663	3.762	0,02	3.080	0,02	364,6	-18,1
Amerika Ülkeleri Toplamı	772.090	942.573	5,5	1.113.898	5,5	44,3	18,2
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2021 yılı Kasım ayı itibarıyla ABD tarafından toplam 74,3 milyar dolar değerinde hazır giyim ithalatı yapılmıştır. 2020 yılı aynı dönemine kıyasla ithalatta %25,4'lük artış yaşanmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş ve Hindistan ABD'nin diğer büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2021 Kasım ayında 17,9 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2020'nin eş dönemine kıyasla %27,3 oranında artmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat ise %12,7 artışla 13,2 milyar dolara yükselmiştir.

2021 yılı Kasım ayı itibarıyla ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %60,4 oranında artarak 781,3 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

ABD'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı yaptığı diğer ülkeler için: <https://otexa.trade.gov/msr/catV1.htm>

III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %44,8 Artış

Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 540,6 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2020 yılının eş dönemine kıyasla %44,8 oranında artmıştır.

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kazakistan'dır. Kazakistan'a Türkiye'den 2020 yılı aynı dönemine göre %48,9'luk artışla 331,2 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Bu değer ile Kazakistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı %1,6 olarak hesaplanmıştır.

2021 yılının son çeyreğinde Türk Cumhuriyetlerine yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Türk Cumhuriyetlerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Kazakistan	163.409	222.445	1,3	331.224	1,6	102,7	48,9
Kırgızistan	84.870	64.580	0,4	100.380	0,5	18,3	55,4
Azerbaycan-Nahçıvan	44.002	47.398	0,3	51.915	0,3	18,0	9,5
Tacikistan	8.934	17.376	0,1	21.508	0,1	140,7	23,8
Özbekistan	17.925	9.880	0,1	18.737	0,1	4,5	89,6
Türkmenistan	10.036	13.530	0,1	18.333	0,1	82,7	35,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	329.176	373.426	2,2	540.627	2,7	64,2	44,8
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %8,2

İngiltere, İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 2,2 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2021 Ocak-Aralık döneminde bu ülke grubuna ihracat 2020 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %8,2 oranında artmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı ise %11,1 olarak kaydedilmiştir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
İngiltere	1.907.328	1.893.339	11,1	2.070.971	10,2	8,6	9,4
İsviçre	107.865	122.569	0,7	108.944	0,5	1,0	-11,1
Norveç	34.500	33.757	0,2	35.063	0,2	1,6	3,9
KKTC	38.109	26.495	0,2	30.164	0,1	-20,8	13,9
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	2.089.038	2.075.552	12,1	2.245.207	11,1	7,5	8,2
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İngiltere, İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelere ilk sırada yer alan İngiltere'ye ihracatta 2020 aynı dönemine kıyasla %9,4'lük bir artış yaşanmış ve 2,1 milyar dolarlık ihracat değeri kaydedilmiştir.

2021 Ocak-Aralık döneminde diğer Avrupa ülkelerinin önde gelen pazarlarında İsviçre'ye ihracatta geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %11,1 oranında düşüş yaşanmış ve sektörel ihracat 108,9 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış: %1

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2021 yılı sonunda %1 oranında artış ile 284,1 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Hong Kong, Güney Kore ve Japonya olarak sıralanmaktadır.

2021 yılı Ocak-Aralık döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne 67,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir. Bu değer, 2020 aynı dönem değerinin %24,9 altında yer almıştır.

Belirtilen dönemde Hong Kong ve Japonya ülkelerine gerçekleştirilen sektörel ihracatta da azalmalar görülmüştür. Bu dönemde Asya ve Okyanusya ülkelerine yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Çin Halk Cumhuriyeti	70.913	90.176	0,5	67.717	0,3	-4,5	-24,9
Avustralya	36.862	31.141	0,2	49.415	0,2	34,1	58,7
Hong Kong	28.058	40.376	0,2	28.174	0,1	0,4	-30,2
Güney Kore Cumhuriyeti	22.496	21.691	0,1	25.810	0,1	14,7	19,0
Japonya	29.823	24.571	0,1	22.549	0,1	-24,4	-8,2
Hindistan	15.338	12.222	0,1	19.324	0,1	26,0	58,1
Malezya	17.497	13.540	0,1	16.679	0,1	-4,7	23,2
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	280.452	281.343	1,6	284.090	1,4	1,3	1,0
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021</i>							

III.12. Serbest Bölgelere İhracatta %38,3 Artış

2021 Ocak-Aralık döneminde Serbest Bölgelere 2020 yılı aynı dönemine göre %38,3 artış ile 66,5 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu değer ile serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı 2021 yılı Ocak-Aralık dönemi için %0,3 olmuştur.

En fazla sektörel ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2021 Ocak-Aralık döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 37,5 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Bu bölgeye ihracat 2020 yılı aynı dönemine göre %53,9 oranında artmış durumdadır.

2020 yılı Ocak-Aralık döneminde Serbest Bölgeler arasında geçtiğimiz sene aynı dönemine göre azalma görülen bölgeler %27,7 oranında azalma ile Trakya Serbest Bölgesi ve %11,6 oranında azalma ile Bursa Serbest Bölgesi olmuştur. Diğer serbest bölgelere yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Serbest Bölgelere Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık							
	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Aralık	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Avrupa Serbest Bölg.	38.395	24.356	0,1	37.482	0,2	-2,4	53,9
Mersin Serbest Bölge	7.321	6.829	0,04	9.872	0,05	34,8	44,6
Adana Yumurt.Ser.Böl	4.129	5.977	0,03	7.375	0,04	78,6	23,4
Ege Serbest Bölge	3.854	3.282	0,02	4.071	0,02	5,6	24,0
Trakya Serbest Bölge	27.065	2.920	0,02	2.112	0,01	-92,2	-27,7
Kayseri Serbest Bölg.	833	930	0,01	1.717	0,01	106,2	84,6
Bursa Serbest Bölg.	1.711	1.331	0,01	1.177	0,01	-31,2	-11,6
Serbest Bölgeler Toplamı	86.303	48.104	0,3	66.513	0,3	-22,9	38,3
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17.697.030	17.118.037	100	20.250.438	100	14,4	18,3
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Aralık 2021</i>							

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken temel ürün gruplarını dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2021 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,2 dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %34 ve hazır eşyaların payı ise %13,5 olmuştur.

Temel ürün grupları itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin 2019-2020-2021 Ocak-Aralık verileri ve değişimleri aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Ürün Grupları İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık					
Birim: 1000 \$					
Ürün Grupları	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	9.050.393	8.261.819	10.363.245	14,5	25,4
Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	6.429.754	6.249.575	6.888.312	7,1	10,2
Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	2.003.877	2.384.514	2.732.401	36,4	14,6

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %25,4 Artış

2021 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2020'nin eş dönemine kıyasla %25,4 oranında artarak 10,4 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ilk üç ülke sırasıyla 2 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılan İngiltere ve 1,2 milyar dolarlık ihracat yapılan İspanya, olmuştur. Bu ihracat değerleri ile Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %19,4'ü Almanya'ya, %13,6'sı İngiltere'ye ve %11,9'u İspanya'ya yapılmaktadır.

2020 yılı Ocak-Aralık dönemi ile karşılaştırma yapıldığında en fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin 19'una ihracat artarken, bir ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülke %145 artışla 151,3 milyon dolarlık

ihracat yapılan Çekya olmuştur. Oransal olarak tek düşüş ise Irak pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı %7,9 oranında azalarak 298,3 milyon dolardan 274,7 milyon dolara gerilemiştir. Belirtilen dönemde en fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin değerleri aşağıdaki şekildedir:

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	1.761.842	1.683.901	2.014.816	14,4	19,7	19,4
İngiltere	1.267.007	1.240.511	1.410.942	11,4	13,7	13,6
İspanya	988.252	961.707	1.238.352	25,3	28,8	11,9
Hollanda	556.090	525.642	700.912	26,0	33,3	6,8
Fransa	474.170	411.188	550.666	16,1	33,9	5,3
İtalya	299.005	263.967	357.293	19,5	35,4	3,4
ABD	198.055	183.947	299.120	51,0	62,6	2,9
Irak	420.562	298.327	274.732	-34,7	-7,9	2,7
Belçika	188.770	163.920	223.211	18,2	36,2	2,2
Danimarka	158.342	174.428	222.173	40,3	27,4	2,1
Polonya	167.041	145.509	213.700	27,9	46,9	2,1
Kazakistan	84.164	109.582	183.363	117,9	67,3	1,8
İsveç	127.373	144.144	174.010	36,6	20,7	1,7
İsrail	125.315	112.968	159.875	27,6	41,5	1,5
Çekya	58.643	61.781	151.341	158,1	145,0	1,5
Rusya Federasyonu	129.385	105.629	142.867	10,4	35,3	1,4
Libya	130.157	74.722	127.068	-2,4	70,1	1,2
Romanya	74.777	76.626	104.152	39,3	35,9	1,0
Ukrayna	76.470	74.645	86.941	13,7	16,5	0,8
Birleşik Arap Emirlikleri	67.465	48.669	81.545	20,9	67,5	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	7.352.888	6.861.811	8.717.078	18,6	27,0	
20 Ülkenin Payı %	81,2	83,1	84,1			
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	9.050.393	8.261.819	10.363.245	14,5	25,4	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2021 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı tişört, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2021 Ocak-Aralık döneminde bu ürün grubunun ihracatı geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %14,8 oranında artarak 2,6 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değer toplam örme giyim ihracatının %25'ini; toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının ise %12,8'ini oluşturmaktadır.

2021 yılı Ocak-Aralık rakamları 2020 yılı Ocak-Aralık dönemi rakamları ile karşılaştırıldığı zaman örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan on altısında %14,8 ile %72,5 arasında değişen oranlarda artışlar, bir ürün grubunda ise %11,2 oranlarında düşüş görülmektedir.

Bu dönemde geçtiğimiz seneye göre ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %72,5'lik artış oranı ile 40,6 milyon dolarlık ihracat yapılan 61 01 GTİP başlıklı erkek/erkek çocuklar için dış giyim(örme) olmuştur.

Bu dönemde geçtiğimiz seneye göre ihracat kaybı ise %11,2 ile 61 13 GTİP kapsamında yer alan 5903, 5906 ve 5907 tarifeli örme mensucattan mamül giysiler ihracatında görülmüştür. 2021 Ocak-Aralık döneminde söz konusu ürünlerin ihracatı 3,2 milyon dolardan 2,8 milyon dolara gerilemiştir.

Belirtilen dönemde diğer örme konfeksiyon ürünlerinde gerçekleştirilen ihracat ve bu ihracatın geçtiğimiz senelere göre değişimi aşağıdaki tabloda verilmektedir:

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim : 1.000 \$						
GTİP Başlığı	Kapsam	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	2.717.780	2.254.655	2.587.708	-4,8	14,8
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	1.965.862	1.973.530	2.546.245	29,5	29,0
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	1.248.913	1.117.674	1.435.253	14,9	28,4
6115	çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)	1.100.235	1.049.701	1.302.542	18,4	24,1
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	391.187	344.451	566.321	44,8	64,4
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz (örme)	434.058	336.513	388.270	-10,5	15,4
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası (örme)	261.450	277.392	347.875	33,1	25,4
6111	Bebek için giyim eşyası (örme)	203.030	213.766	276.379	36,1	29,3
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzmeye kıyafetleri (örme)	127.753	154.482	218.851	71,3	41,7
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek (örme)	228.179	165.643	208.225	-8,7	25,7
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası (örme)	123.263	138.061	186.943	51,7	35,4
6114	Diğer giyim eşyası (örme)	120.000	118.681	147.900	23,3	24,6
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları (örme)	70.030	64.421	76.584	9,4	18,9
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim (örme)	33.480	23.521	40.575	21,2	72,5
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim (örme)	20.101	21.403	24.675	22,8	15,3
6116	Eldiven (örme)	3.937	4.739	6.070	54,2	28,1
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası (örme)	1.134	3.187	2.830	149,5	-11,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2021 Ocak-Aralık döneminde en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2020 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %14,8 oranında artarak 2,6 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysilerin bu dönemde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya ihracat belirtilen dönemde 2020 yılı eş dönemine kıyasla %5,8 oranında artarak 570,1 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. İlk yirmi ülke içerisinde Almanya'nın payı %22 olmuştur.

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla örme tişört vb. ihracat gerçekleştirilen ülkeler ve ihracat değerleri aşağıdaki tabloda verilmektedir:

En Fazla Örme Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	575.187	539.111	570.138	-0,9	5,8	22,0
İngiltere	374.806	298.694	311.638	-16,9	4,3	12,0
İspanya	290.004	224.052	285.356	-1,6	27,4	11,0
Hollanda	188.646	172.339	202.786	7,5	17,7	7,8
Fransa	156.947	126.890	143.505	-8,6	13,1	5,5
İtalya	95.208	79.076	102.012	7,1	29,0	3,9
ABD	59.682	57.413	86.763	45,4	51,1	3,4
Danimarka	63.189	61.940	71.316	12,9	15,1	2,8
Belçika	73.450	54.802	64.241	-12,5	17,2	2,5
Çekya	30.564	27.494	55.564	81,8	102,1	2,1
Irak	73.855	45.485	50.339	-31,8	10,7	1,9
İsrail	37.733	32.902	49.951	32,4	51,8	1,9
Kazakistan	23.313	30.053	46.822	100,8	55,8	1,8
Polonya	37.592	27.542	36.571	-2,7	32,8	1,4
Rusya Federasyonu	31.387	23.757	30.908	-1,5	30,1	1,2
İsveç	27.653	24.980	30.428	10,0	21,8	1,2
Libya	22.337	13.413	23.218	3,9	73,1	0,9
Romanya	19.672	17.403	21.037	6,9	20,9	0,8
Sırbistan	15.681	16.078	20.385	30,0	26,8	0,8
Avusturya	23.862	22.854	19.240	-19,4	-15,8	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	2.220.765	1.896.277	2.222.218	0,1	17,2	85,9
Türkiye Toplam Örme Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.717.780	2.254.655	2.587.708	-4,8	14,8	100
20 Ülkenin Payı %	81,7	84,1	85,9			
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	9.050.393	8.261.819	10.363.245	14,5	25,4	
Örme Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	30,0	27,3	25,0			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülkeye bakıldığı zaman 2020 yılı Ocak-Aralık dönemine göre tüm ürün gruplarında %4,3 ve %102,1 arasında değişen oranlarda artış yaşandığı görülmektedir. Bu ülkeler arasında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %102,1 artış oranı ve 55,6 milyon dolar ihracat değeri ile Çekya olmuştur.

IV.3 Çorap İhracatında %24,1 Oranında Artış Gerçekleşti

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 1,3 milyar dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2020 yılı aynı dönemine göre %24,1 oranında artmıştır.

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye’den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. En fazla çorap ihracatı gerçekleştirilen ülkeler ve değişim oranları aşağıda verilmektedir:

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	214.592	216.730	269.737	25,7	24,5	20,7
İngiltere	245.404	213.937	262.535	7,0	22,7	20,2
Fransa	120.708	115.133	141.772	17,5	23,1	10,9
Hollanda	72.801	68.713	87.738	20,5	27,7	6,7
İspanya	52.580	53.574	62.875	19,6	17,4	4,8
İsveç	33.827	40.341	46.812	38,4	16,0	3,6
İtalya	31.850	31.864	43.603	36,9	36,8	3,3
ABD	21.897	19.817	37.778	72,5	90,6	2,9
Slovakya	15.802	22.529	31.983	102,4	42,0	2,5
Belçika	28.683	28.499	29.509	2,9	3,5	2,3
Polonya	16.121	18.422	23.340	44,8	26,7	1,8
Danimarka	13.661	18.444	21.566	57,9	16,9	1,7
Rusya Federasyonu	8.361	7.524	15.081	80,4	100,4	1,2
Yunanistan	13.342	12.269	13.655	2,3	11,3	1,0
İsviçre	9.653	9.681	12.246	26,9	26,5	0,9
Çekya	6.023	5.194	10.729	78,1	106,5	0,8
Avusturya	7.766	6.330	8.634	11,2	36,4	0,7
Birleşik Arap Emirlikleri	9.000	8.080	8.487	-5,7	5,0	0,7
Bosna-Hersek	7.054	7.019	8.394	19,0	19,6	0,6
Kazakistan	4.441	4.158	8.255	85,9	98,5	0,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	933.567	908.261	1.144.727	22,6	26,0	87,9
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	1.100.235	1.049.701	1.302.542	18,4	24,1	100
20 Ülkenin Payı %	84,9	86,5	87,9			
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	9.050.393	8.261.819	10.363.245	14,5	25,4	
Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	12,2	12,7	12,6			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

İlk sırada yer alan Almanya’ya ihracat 2020 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %24,5 oranında artarak 269,7 milyon dolar olmuştur. Bu değer ile Almanya’ya yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %20,7 olmuştur.

Bu dönemde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden hepsine ihracat %3,5 ile %106,5 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı artış 10,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile Çekya’da yaşanmıştır.

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %10,2 Artış

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye’den 6,9 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2020 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %10,2 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %34 olmuştur.

**En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler
2019-2020-2021 Ocak-Aralık**

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
İspanya	1.271.270	983.967	1.388.405	9,2	41,1	20,2
Almanya	814.959	865.951	833.802	2,3	-3,7	12,1
Hollanda	478.704	601.862	664.070	38,7	10,3	9,6
İngiltere	547.002	506.834	531.925	-2,8	5,0	7,7
İsrail	224.214	199.444	294.572	31,4	47,7	4,3
Fransa	275.383	242.442	281.746	2,3	16,2	4,1
ABD	198.891	333.290	276.911	39,2	-16,9	4,0
Irak	224.891	190.215	230.388	2,4	21,1	3,3
Danimarka	227.149	188.440	197.938	-12,9	5,0	2,9
İtalya	183.327	198.051	185.632	1,3	-6,3	2,7
Polonya	107.946	134.567	145.162	34,5	7,9	2,1
Kazakistan	64.916	91.518	120.284	85,3	31,4	1,7
Rusya Federasyonu	122.188	94.024	109.649	-10,3	16,6	1,6
Romanya	72.105	91.840	92.290	28,0	0,5	1,3
Libya	84.586	64.583	82.875	-2,0	28,3	1,2
İsveç	83.736	76.572	81.328	-2,9	6,2	1,2
Birleşik Arap Emirlikleri	63.017	49.366	69.737	10,7	41,3	1,0
Ukrayna	62.654	62.669	63.743	1,7	1,7	0,9
Mısır	58.193	52.709	58.839	1,1	11,6	0,9
Ürdün	46.134	28.460	58.679	27,2	106,2	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	5.211.266	5.056.803	5.767.976	10,7	14,1	
20 Ülkenin Payı %	81,0	80,9	83,7			
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	6.429.754	6.249.575	6.888.312	7,1	10,2	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2021 Ocak-Aralık döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde sırasıyla İspanya, Almanya, Hollanda, İngiltere ve İsrail'in en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En fazla ihracat yapılan ülkelerden, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı geçtiğimiz seneye göre dolar bazında %41,1 artışla 1,4 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu rakam ile İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %20,2 olmuştur.

2021 Ocak-Aralık döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülkenin on yedisine yapılan ihracat %0,5 ile %106,2 arasında değişen oranlarda artarken, üç ülkeye ihracatta %3,7 ile %16,9 oranlarında düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke %106,2 artış ve 58,7 milyon ihracat değeri ile Ürdün olmuştur. En yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke ise %16,9 düşüşle 276,9 milyon dolarlık ihracat yapılan ABD olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim : 1.000 \$						
GTİP Başlığı	Kapsam	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	2.936.082	2.410.623	3.169.463	7,9	31,5
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.455.653	1.176.774	1.481.351	1,8	25,9
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	628.641	489.551	580.411	-7,7	18,6
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	532.625	368.565	446.190	-16,2	21,1
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	19.039	901.404	223.088	1.071,7	-75,3
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	181.364	164.047	219.339	20,94	33,7
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	143.548	277.961	206.172	43,6	-25,8
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	137.574	124.786	141.684	3,0	13,5
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	111.621	91.726	116.001	3,9	26,5
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	78.605	77.276	110.223	40,2	42,6
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	54.160	49.660	65.315	20,6	31,5
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	45.989	49.587	59.129	28,6	19,2
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	82.186	51.700	51.114	-37,8	-1,1
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	15.360	11.122	11.772	-23,4	5,8
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	4.717	2.313	3.410	-27,7	47,4
6216	Eldiven	1.580	1.229	2.297	45,3	86,9
6213	Mendil	1.011	1.250	1.352	33,8	8,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 3,2 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı 2020 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %31,5 oranında artmıştır.

Dokuma konfeksiyon ürünleri ihracat rakamları geçtiğimiz seneye karşılaştırıldığı zaman on yedi ürün grubunun on dördünde %5,8 ile %86,9 oranlarında artışlar yaşanırken; üç ürün grubunda ise %1,1 ile %75,3 oranında azalmalar yaşanmıştır. Geçtiğimiz yıl aynı döneme kıyasla 2021 Ocak-Aralık döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu 2,3 milyon dolarlık ihracatı ile 62 16 GTİP başlıklı eldivenler olmuştur. Oransal olarak ihracatı yüksek oranlı düşen ürün grubu ise 62 10 GTİP başlığında yer alan plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyasıdır.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise,

etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2020 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %31,5 oranında artarak 3,2 milyar dolar olmuştur.

En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak - Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
İspanya	696.691	593.906	879.877	26,3	48,2	27,8
Almanya	403.512	346.688	423.299	4,9	22,1	13,4
İngiltere	346.122	248.075	313.327	-9,5	26,3	9,9
Hollanda	207.155	189.699	262.400	26,7	38,3	8,3
İsrail	102.404	88.601	144.338	41,0	62,9	4,6
ABD	93.069	75.460	133.324	43,3	76,7	4,2
Danimarka	115.916	92.039	90.573	-21,9	-1,6	2,9
Fransa	95.533	72.973	88.934	-6,9	21,9	2,8
Polonya	57.994	50.753	72.454	24,9	42,8	2,3
İtalya	89.010	58.723	72.324	-18,7	23,2	2,3
Irak	69.165	56.630	64.101	-7,3	13,2	2,0
İsveç	54.321	50.038	50.966	-6,2	1,9	1,6
Kazakistan	20.647	31.587	43.953	112,9	39,1	1,4
Rusya Federasyonu	41.335	32.344	39.914	-3,4	23,4	1,3
Birleşik Arap Emirlikleri	23.920	18.759	27.183	13,6	44,9	0,9
Ukrayna	17.636	23.102	23.634	34,0	2,3	0,7
Ürdün	19.138	11.313	23.404	22,3	106,9	0,7
Kuveyt	17.756	13.658	23.205	30,7	69,9	0,7
Mısır	20.795	16.455	21.061	1,3	28,0	0,7
Libya	21.687	18.780	19.803	-8,7	5,4	0,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	2.513.806	2.089.584	2.818.075	12,1	34,9	88,9
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	2.936.082	2.410.623	3.169.463	7,9	31,5	100
20 Ülkenin Payı %	85,6	86,7	88,9			
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	6.429.754	6.249.575	6.888.312	7,1	10,2	
Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	45,7	38,6	46,0			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve İsrail olarak sıralanmaktadır.

2021 Ocak-Aralık döneminde ilk sırada yer alan İspanya'ya ihracat geçtiğimiz yıla göre %48,2 oranında artarak 879,9 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değerle İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %27,8 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2021 Ocak-Aralık döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dokuzuna ihracat geçtiğimiz yıla göre %1,9 ile %106,9 arasında değişen oranlarda artarken, Danimarka'ya ihracat

%1,6 oranında azalmıştır. En yüksek oranlı artış %106,9 ile Ürdün'e görülürken, ihracat rakamı 11,3 milyon dolardan 23,4 milyon dolara yükselmiştir.

IV.6 Denim Giysi İhracatında %28,7 Artış

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından yaklaşık %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
İspanya	247.089	236.069	391.196	58,3	65,7	21,7
Almanya	285.730	248.377	304.854	6,7	22,7	16,9
Hollanda	213.832	217.263	253.240	18,4	16,6	14,0
İngiltere	206.498	163.174	182.217	-11,8	11,7	10,1
Danimarka	119.257	96.583	109.208	-8,4	13,1	6,1
ABD	58.902	50.101	96.343	63,6	92,3	5,3
Fransa	68.126	61.644	82.067	20,5	33,1	4,5
İtalya	59.050	42.365	44.410	-24,8	4,8	2,5
İsveç	32.653	37.154	39.277	20,3	5,7	2,2
Rusya Federasyonu	38.944	29.563	38.347	-1,5	29,7	2,1
İsrail	17.612	11.150	23.209	31,8	108,2	1,3
Ukrayna	16.635	15.515	18.756	12,7	20,9	1,0
Polonya	17.804	15.804	17.690	-0,6	11,9	1,0
Kazakistan	12.356	10.058	17.323	40,2	72,2	1,0
Cezayir	18.432	11.148	14.972	-18,8	34,3	0,8
Belçika	12.506	11.216	11.280	-9,8	0,6	0,6
Çekya	14.458	12.198	10.360	-28,3	-15,1	0,6
Romanya	8.998	8.326	9.141	1,6	9,8	0,5
Bulgaristan	6.366	6.521	7.780	22,2	19,3	0,4
Kanada	8.060	5.521	7.748	-3,9	40,3	0,4
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.463.308	1.289.748	1.679.418	14,8	30,2	93,0
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.605.796	1.402.659	1.804.913	12,4	28,7	100
20 Ülkenin Payı %	91,1	92,0	93,0			
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	6.429.754	6.249.575	6.888.312	7,1	10,2	
Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	25,0	22,4	26,2			

Kaynak: eBirlik Sistemi / Aralık 2021

2021 yılının Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 1,8 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2020'nin aynı dönemine kıyasla %28,7 oranında artmıştır. Bu dönemde dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı %26,2 olmuştur.

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülke 391,2 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya olmuş ve onu Almanya ve Hollanda takip etmiştir.

Bu dönemde geçtiğimiz senenin aynı dönemine göre Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dokuzunda %0,6 ile %108,2 arasında

değişen oranlarda artışlar yaşanmıştır. İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke 23,2 milyon dolar ihracat gerçekleştirilen İsrail'de olmuştur. Geçtiğimiz seneye göre düşüş görülen ülke ise %15,1 oranında düşüşle 10,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Çekya olmuştur.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracatında %29,4 Artış

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 878,6 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat 2020 yılının aynı dönemine kıyasla %29,4 oranında artmıştır. Geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki %18,9'luk artış göz önüne alınarak, iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatında daha yüksek bir performans sergilendiği görülebilmektedir. İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı bu dönemde %5,1 olmuştur.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	73.459	88.031	122.987	67,4	39,7	14,0
İngiltere	44.100	69.034	72.771	65,0	5,4	8,3
Irak	71.488	66.798	62.685	-12,3	-6,2	7,1
ABD	32.386	39.623	62.040	91,6	56,6	7,1
Fransa	32.800	26.595	42.312	29,0	59,1	4,8
Hollanda	25.623	25.512	37.459	46,19	46,8	4,3
İsrail	21.671	21.758	32.603	50,4	49,8	3,7
İtalya	19.466	18.372	30.345	55,9	65,2	3,5
Rusya Federasyonu	17.580	17.413	24.570	39,8	41,1	2,8
Kazakistan	7.972	14.125	23.252	191,7	64,6	2,6
Romanya	14.029	18.157	22.787	62,4	25,5	2,6
Libya	23.214	13.852	22.509	-3,0	62,5	2,6
Polonya	6.045	9.280	19.880	228,9	114,2	2,3
Danimarka	7.543	12.057	17.223	128,3	42,8	2,0
Cezayir	22.722	17.564	16.710	-26,5	-4,9	1,9
İspanya	11.682	10.171	15.763	34,9	55,0	1,8
Ukrayna	13.363	12.828	13.897	4,0	8,3	1,6
Birleşik Arap Emirlikleri	6.386	6.273	12.516	96,0	99,5	1,4
İsveç	8.009	9.219	12.141	51,6	31,7	1,4
Yunanistan	7.718	6.663	11.339	46,9	70,2	1,3
İlk 20 Ülkenin Toplamı	467.256	503.326	675.789	44,6	34,3	76,9
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	666.226	678.747	878.602	31,9	29,4	100
20 Ülkenin Payı %	70,1	74,2	76,9			
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	15.480.147	14.511.394	17.251.557	11,4	18,9	
Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	4,3	4,7	5,1			

Kaynak: eBirlik Sistemi / Aralık 2021

2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere, Irak, ABD ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Bu dönemde ilk sırada yer alan Almanya'ya 123 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiş ve Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %14 olarak kaydedilmiştir.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on sekizinde geçtiğimiz seneye kıyasla %5,4 ile %114,2 arasında değişen oranlarda artışlar yaşanmıştır. İki ülkeye olan iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında ise %4,9 ve %6,2 oranında azalmalar yaşanmıştır. Bu dönemde en yüksek oranlı artış 19,9 milyon dolarlık iç giyim ve yatak ihracatı yapılan Polonya'da görülmüştür.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında %14,6 Artış

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2021 Ocak-Aralık döneminde 2020 yılı aynı dönemine kıyasla %14,6 oranında artarak 2,7 milyar dolar olmuştur.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	333.290	375.038	422.025	26,6	12,5	15,4
ABD	188.034	192.456	273.949	45,7	42,3	10,0
Fransa	88.246	108.282	129.047	46,2	19,2	4,7
Hollanda	61.290	73.462	94.729	54,6	28,9	3,5
İtalya	66.267	66.944	85.245	28,6	27,3	3,1
İngiltere	62.095	90.121	84.370	35,9	-6,4	3,1
Avusturya	31.690	36.588	66.931	111,2	82,9	2,4
İspanya	35.940	47.646	61.358	70,7	28,8	2,2
İsrail	31.400	31.861	55.535	76,9	74,3	2,0
Çekya	11.380	15.569	40.376	254,8	159,3	1,5
Bulgaristan	24.885	28.159	31.822	27,9	13,0	1,2
Polonya	22.491	21.824	30.834	37,1	41,3	1,1
İsviçre	22.260	28.313	29.861	34,1	5,5	1,1
Irak	38.633	29.432	29.109	-24,7	-1,1	1,1
Romanya	16.991	31.091	27.060	59,3	-13,0	1,0
Rusya Federasyonu	19.558	19.782	23.309	19,2	17,8	0,9
Finlandiya	14.228	15.704	21.575	51,6	37,4	0,8
Libya	11.151	18.463	21.318	91,2	15,5	0,8
Yunanistan	18.267	21.034	20.163	10,4	-4,1	0,7
İsveç	12.354	15.138	19.951	61,5	31,8	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.110.451	1.266.910	1.568.569	41,3	23,8	57,4
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	2.003.877	2.384.514	2.732.401	36,4	14,6	100
20 Ülkenin Payı %	55,4	53,1	57,4			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Aralık 2021

2021 Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. İlk sırada yer alan Almanya'ya hazır eşya ihracatı 422 milyon dolar olmuştur. Bu ihracat değeri ile Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %15,4 düzeyinde olmuştur.

2021 Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on altısına ihracat 2020 yılı aynı dönemine göre %5,5 ile %159,3 arasında değişen oranlarda artarken, dört ülkeye ihracat %1,1 ile %13 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu dönemde Türkiye hazır eşya ihracatında en yüksek oranlı ihracat artışı 40,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Çekya'da; en yüksek oranlı ihracat düşüşü ise 27,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Romanya'da yaşanmıştır.

Türkiye'nin hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2021 Ocak-Aralık döneminde 2020 yılına göre %22,7 oranında artışla 1,4 milyar dolar olmuştur.

Geçtiğimiz yıl aynı dönemi ile karşılaştırdığımız zaman hazır eşyalar içerisinde 2021 Ocak-Aralık döneminde on ürün grubundan dokuzunda %17,2 ile %109,1 arasında değişen oranlarda artışlar yaşanmıştır. İhracatı en yüksek oranda artan ürün grubu 4,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile 63 08 GTİP başlığı altında bulunan kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı olmuştur. İhracatında düşüş görülen tek ürün grubu ise 388,3 milyon dolarlık ihracat değeri ile 63 07 GTİP başlığı altında bulunan diğer hazır eşyalar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Diğer Hazır Eşya İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Aralık						
Birim : 1.000 \$						
GTİP Başlığı	Kapsam	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	2021 Ocak-Aralık	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	1.189.544	1.161.781	1.425.176	19,8	22,7
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	315.145	346.728	410.381	30,2	18,4
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	118.856	491.904	388.286	226,7	-21,1
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	134.387	126.973	200.466	49,2	57,9
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	133.812	148.368	173.925	30,0	17,2
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	55.604	48.235	60.167	8,2	24,7
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	42.527	44.712	52.825	24,2	18,1
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	6.311	8.272	9.823	55,6	18,7
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	4.835	5.198	6.452	33,4	24,1
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	2.857	2.344	4.900	71,5	109,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2021 Ocak-Aralık döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son “İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” tablosundaki bilgilere göre, 2020 yılının Aralık ayında %75,6 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2021 yılının Aralık ayı itibarıyla %78,7'ye yükselmiştir.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2002	75,4		82,5		84,1	
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	82,0	1,2	78,0	-3,2	78,1	-5,3
2008	78,5	-4,2	70,0	-10,3	74,1	-5,2
2009	66,9	-14,8	67,8	-3,1	70,1	-5,3
2010	73,8	10,3	76,8	13,4	76,5	9,1
2011	77,0	4,3	77,0	0,2	77,9	1,8
2012	76,5	-0,7	78,8	2,4	79,6	2,2
2013	76,7	0,3	79,7	1,1	79,0	-0,8
2014	75,0	-2,2	79,9	0,3	79,4	0,5
2015	76,8	2,4	77,4	-3,2	78,7	-0,9
2016	77,4	0,7	77,7	0,4	78,5	-0,3
2017	78,5	1,5	79,8	2,7	79,4	1,2
2018	76,8	-2,1	79,4	-0,5	80,2	1,1
2019	75,9	-1,2	78,6	-1,0	83,8	4,5
2020	71,9	-5,3	69,0	-12,2	67,0	-20,1
2019 Aralık	77,00		79,81		85,62	
2020 Aralık	75,60	-1,8	76,68	-3,9	69,91	-18,3
2021 Aralık	78,70	4,1	80,54	5,0	83,75	19,8

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2020 Aralık ayında %69,9 olan kapasite kullanım oranı, 2021 yılının Aralık ayında %83,8'e yükselmiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2020 Aralık ayına göre %19,8 oranında artmış bulunmaktadır. Bu oran %4,1'lik artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden daha yüksektir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2021 yılının Aralık ayında %80,5 olmuştur. Tekstil sektörünün 2020 Aralık ayındaki kapasite kullanım oranı

%76,7 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2021 yılının Aralık ayında 2020 yılının aynı ayına kıyasla %5 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesinin Etkileri

2021 Aralık Dönemi

Aralık 2021 döneminde toplamda 1,8 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 1,163 milyon dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 1,163 milyon dolarlık ihracat, -%7'lik pariteden kaynaklanan düşüştan arındırıldığında, 1,245 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda 2021 yılı Aralık döneminde yapılan 1,8 milyar dolarlık ihracat ortalama -%7'lik pariteden arındırıldığında **toplam ihracat geçen yılın aynı ayına göre %14,5 artışla 1,9 milyar dolar olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ					
Aylar	2019 Çapraz Kur	2020 Çapraz Kur	2021 Çapraz Kur	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Ocak	1,1421	1,1110	1,2183	6,68	9,66
Şubat	1,1355	1,0910	1,2098	6,54	10,89
Mart	1,1316	1,1072	1,1921	5,35	7,67
Nisan	1,1241	1,0877	1,1936	6,18	9,73
Mayıs	1,1187	1,0875	1,2147	8,58	11,70
Haziran	1,1282	1,1254	1,2055	6,85	7,12
Temmuz	1,1229	1,1415	1,1827	5,33	3,61
Ağustos	1,1123	1,1825	1,1770	5,82	-0,46
Eylül	1,1017	1,1803	1,1787	6,99	-0,14
Ekim	1,1039	1,1778	1,1598	5,06	-1,52
Kasım	1,1062	1,1819	1,1403	3,08	-3,52
Aralık	1,1102	1,2155	1,1304	1,82	-7,00
Yıllık Ortalama	1,1198	1,1408	1,1836	5,70	3,75
Ocak-Aralık Ortalaması	1,1198	1,1408	1,1836	5,70	3,75

1 Euro= .... ABD Doları Olarak Verilmiştir.

Öte yandan paritenin ihracat performansı üzerindeki etkisinin 2019 yılı değerine göre de değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Aralık 2021 döneminde AB bölgesine yapılan 1,163 milyon dolarlık ihracat, %1,82'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 1,142 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda 2021 yılı Aralık döneminde yapılan 1,809 milyon dolarlık ihracat ortalama %1,18'lik pariteden arındırıldığında **toplam ihracat 2019 yılının Aralık ayına göre %34,8 artışla 1,788 milyon dolar olmaktadır.**

2021 Ocak – Aralık Dönemi

2021 yılının Ocak-Aralık toplam döneminde toplamda 20,3 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 12,3 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 12,3 milyar dolarlık ihracat, ortalama %3,75'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 11,8 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda **2021 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 20,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %3,75'lik pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %15,6 artışla 19,8 milyar dolar olmaktadır.**

Diğer yandan paritenin ihracat üzerindeki etkisini görebilmek için ilgili değerlerin 2019 yılına göre de karşılaştırılması önem taşımaktadır. Bu çerçevede 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde AB bölgesine yapılan 12,3 milyar dolarlık ihracat, ortalama %5,70'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 11,6 milyar dolarlık değere ulaşılmaktadır. Bu durumda 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 20,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %5,70'lik pariteden arındırıldığında **toplam ihracat 2019 yılı Ocak-Aralık dönemine göre %10,5 artışla 19,5 milyar dolar olmaktadır.**

İHKİB Ar-GE
21.01.2022

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2021 Ocak-Aralık

1 - 31 ARALIK İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK				SON 12 AYLIK			
	2020	2021	Değişim (%)	Pay(20) (%)	2020	2021	Değişim (%)	Pay(20) (%)	2019 - 2020	2020 - 2021	Değişim (%)	Pay(20) (%)
I. TARIM	2.593.523	3.221.018	24,2	14,5	24.343.663	29.737.575	22,2	13,2	24.343.663	29.737.575	22,2	13,2
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.764.553	2.098.782	18,9	9,4	16.329.877	19.343.588	18,5	8,6	16.329.877	19.343.588	18,5	8,6
Hübhul, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	765.121	952.702	24,5	4,3	7.291.851	9.156.524	25,6	4,1	7.291.851	9.156.524	25,6	4,1
Yaş Meyve ve Sebze	405.234	411.940	1,7	1,8	2.729.986	3.083.585	13,0	1,4	2.729.986	3.083.585	13,0	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	150.889	184.882	22,5	0,8	1.682.477	2.028.361	20,6	0,9	1.682.477	2.028.361	20,6	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	125.746	170.627	35,7	0,8	1.398.471	1.574.287	12,6	0,7	1.398.471	1.574.287	12,6	0,7
Fındık ve Mamulleri	174.398	248.574	42,5	1,1	1.939.566	2.260.698	16,6	1,0	1.939.566	2.260.698	16,6	1,0
Zeytin ve Zeytinyağı	30.133	39.583	31,4	0,2	271.127	309.497	14,2	0,1	271.127	309.497	14,2	0,1
Tütün	99.923	77.762	-22,2	0,3	910.291	783.002	-14,0	0,3	910.291	783.002	-14,0	0,3
Sis Bükleri ve Mamulleri	13.109	12.711	-3,0	0,1	106.108	147.634	39,1	0,1	106.108	147.634	39,1	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	255.890	407.649	59,3	1,8	2.449.812	3.400.154	38,8	1,5	2.449.812	3.400.154	38,8	1,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	255.890	407.649	59,3	1,8	2.449.812	3.400.154	38,8	1,5	2.449.812	3.400.154	38,8	1,5
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	573.080	714.586	24,7	3,2	5.563.974	6.993.833	25,7	3,1	5.563.974	6.993.833	25,7	3,1
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	573.080	714.586	24,7	3,2	5.563.974	6.993.833	25,7	3,1	5.563.974	6.993.833	25,7	3,1
II. SANAYİ	13.269.534	16.926.178	27,6	76,0	127.529.917	170.880.410	34,0	75,8	127.529.917	170.880.410	34,0	75,8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.167.352	1.368.970	17,3	6,1	11.218.440	15.051.777	34,2	6,7	11.218.440	15.051.777	34,2	6,7
Tekstil ve Hammaddeleri	765.394	933.219	21,5	4,2	7.283.601	10.145.832	39,3	4,5	7.283.601	10.145.832	39,3	4,5
Deri ve Deri Mamulleri	109.800	152.535	38,9	0,7	1.331.635	1.728.462	29,6	0,8	1.331.635	1.728.462	29,6	0,8
Hah	289.158	283.216	-2,1	1,3	2.603.205	3.179.483	22,1	1,4	2.603.205	3.179.483	22,1	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.799.124	2.484.044	38,1	11,2	18.256.005	25.348.548	38,9	11,2	18.256.005	25.348.548	38,9	11,2
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.799.124	2.484.044	38,1	11,2	18.256.005	25.348.548	38,9	11,2	18.256.005	25.348.548	38,9	11,2
C. SANAYİ MAMULLERİ	10.303.058	13.073.164	26,9	58,7	98.055.472	130.480.085	33,1	57,9	98.055.472	130.480.085	33,1	57,9
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.651.689	1.809.627	9,6	8,1	17.118.037	20.250.438	18,3	9,0	17.118.037	20.250.438	18,3	9,0
Otomotiv Endüstrisi	2.797.534	2.963.769	5,9	13,3	25.544.947	29.342.795	14,9	13,0	25.544.947	29.342.795	14,9	13,0
Demir, Yat ve Hizmetleri	188.151	171.222	-9,0	0,8	1.375.006	1.626.377	18,3	0,7	1.375.006	1.626.377	18,3	0,7
Elektrik ve Elektronik	1.218.440	1.324.998	8,7	5,9	11.047.749	14.176.022	28,3	6,3	11.047.749	14.176.022	28,3	6,3
Makine ve Aksamları	832.347	936.954	12,6	4,2	7.538.048	9.416.332	24,9	4,2	7.538.048	9.416.332	24,9	4,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	819.267	1.227.940	49,9	5,5	8.252.223	12.357.450	49,7	5,5	8.252.223	12.357.450	49,7	5,5
Çelik	1.364.472	2.273.115	66,6	10,2	12.602.840	22.351.413	77,4	9,9	12.602.840	22.351.413	77,4	9,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	352.265	422.928	20,1	1,9	3.757.327	4.615.381	22,8	2,0	3.757.327	4.615.381	22,8	2,0
Mücevher	301.404	920.781	205,5	4,1	3.777.580	6.781.870	79,5	3,0	3.777.580	6.781.870	79,5	3,0
Savunma ve Havacılık Sanayii	279.389	433.009	55,0	1,9	2.270.695	3.224.786	41,5	1,4	2.270.695	3.224.786	41,5	1,4
İslenmiş Sanayii	487.900	571.616	17,2	2,6	4.662.612	6.196.124	32,9	2,7	4.662.612	6.196.124	32,9	2,7
Diğer Sanayi Ürünleri	10.199	17.204	68,7	0,1	100.407	141.099	40,5	0,1	100.407	141.099	40,5	0,1
III. MADENCİLİK	478.794	532.300	11,2	2,4	4.269.794	5.930.165	38,9	2,6	4.269.794	5.930.165	38,9	2,6
Madencilik Ürünleri	478.794	532.300	11,2	2,4	4.269.794	5.930.165	38,9	2,6	4.269.794	5.930.165	38,9	2,6
T O P L A M (TİM*)	16.341.851	20.679.496	26,5	92,8	156.143.375	206.548.150	32,3	91,6	156.143.375	206.548.150	32,3	91,6
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	1.495.284	1.594.642	6,6	7,2	13.494.380	18.819.527	39,5	8,4	13.494.380	18.819.527	39,5	8,4
GENEL İHRACAT TOPLAMI	17.837.135	22.274.138	24,9	100,0	169.637.755	225.367.676	32,9	100,0	169.637.755	225.367.676	32,9	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2021 Ocak-Aralık

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)							
	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			
	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.079.311	1.232.124	14,2	11.206.591	13.813.614	23,3	68,2
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	106.853	127.911	19,7	1.004.242	1.312.149	30,7	6,5
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	81.599	104.271	27,8	945.092	1.127.394	19,3	5,6
İSTANBUL TEKSTİL VE HAM MD. İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	88.085	75.988	-13,7	793.552	893.344	12,6	4,4
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	49.120	62.968	28,2	510.197	698.329	36,9	3,4
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	46.015	31.526	-31,5	398.784	376.262	-5,6	1,9
EGE TEKSTİL VE HAM MD. İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	28.663	31.777	10,9	330.693	349.730	5,8	1,7
ULUDAĞ TEKSTİL VE HAM MD. İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	32.712	30.372	-7,2	306.329	336.026	9,7	1,7
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	26.899	23.406	-13,0	250.619	253.221	1,0	1,3
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	20.461	9.967	-51,3	222.497	209.277	-5,9	1,0
DİĞER BİRLİKLER	91.970	79.317	-13,8	1.149.441	881.094	-23,3	4,4
TOPLAM	1.651.689	1.809.627	9,6	17.118.037	20.250.438	18,3	100

OCAK - ARALIK 2021

	2019 ARALIK 1000 \$	2020 ARALIK 1000 \$	2021 ARALIK 1000 \$	2019/2020 DEĞİŞİM %	2020/2021 DEĞİŞİM %	2019 OCAK - ARALIK 1000 \$	2020 OCAK - ARALIK 1000 \$	2021 OCAK - ARALIK 1000 \$	2019/2021 DEĞİŞİM %	2020/2021 DEĞİŞİM %	TOPLAM KONF.'DA 2021 PAY	
1	ALMANYA	251.279	329.729	356.096	41,7	8,0	3.069.449	3.137.276	3.466.328	12,9	10,5	17,1%
2	İSPANYA	120.725	130.762	191.782	58,9	46,7	2.316.484	2.018.240	2.716.714	17,3	34,6	13,4%
3	İNGİLTERE	133.510	193.399	181.630	36,0	-6,1	1.907.328	1.893.339	2.070.971	8,6	9,4	10,2%
4	HOLLANDA	106.208	122.120	167.457	57,7	37,1	1.124.695	1.249.526	1.526.700	35,7	22,2	7,5%
5	FRANSA	85.458	87.623	121.330	42,0	38,5	879.469	811.924	1.035.161	17,7	27,5	5,1%
6	ABD	53.735	71.643	93.676	74,3	30,8	647.819	793.199	950.457	46,7	19,8	4,7%
7	İTALYA	46.538	69.271	69.760	49,9	0,7	574.222	565.184	669.814	16,6	18,5	3,3%
8	İRAK	60.407	53.045	38.473	-36,3	-27,5	707.896	536.915	551.807	-22,0	2,8	2,7%
9	İSRAIL	23.247	26.161	36.837	58,5	40,8	394.596	360.760	533.856	35,3	48,0	2,6%
10	DANİMARKA	38.037	45.965	53.779	41,4	17,0	402.902	387.403	445.121	10,5	14,9	2,2%
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI												
		919.144	1.129.718	1.310.820	42,6	16,0	12.024.859	11.753.768	13.966.929	16,2	18,8	68,97%
11	POLONYA	21.035	45.573	39.335	82,2	-15,9	308.002	318.185	404.883	31,5	27,2	2,00%
12	KAZAKİSTAN	11.309	25.913	17.187	52,0	-33,7	163.409	222.445	331.224	102,7	48,9	1,64%
13	BELÇİKA	22.990	30.988	27.675	20,4	-10,7	261.462	250.989	303.526	16,1	20,9	1,50%
14	RUSYA FEDERASYONU	18.500	13.285	17.797	-3,8	34,0	282.816	229.819	286.973	1,5	24,9	1,42%
15	İSVEÇ	20.091	28.153	26.111	30,0	-7,3	228.338	245.510	284.245	24,5	16,8	1,40%
16	ÇEKYA	9.505	20.708	16.533	73,9	-20,2	99.713	124.475	254.327	155,1	104,3	1,26%
17	ROMANYA	16.442	23.365	21.184	28,8	-9,3	192.918	228.484	251.386	30,3	10,0	1,24%
18	LIBYA	16.480	8.163	17.614	6,9	115,8	237.907	166.984	247.202	3,9	48,0	1,22%
19	AVUSTURYA	10.364	17.767	13.294	28,3	-25,2	130.414	152.764	180.286	38,2	18,0	0,89%
20	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	11.835	12.710	15.982	35,0	25,7	152.892	120.035	177.966	16,4	48,3	0,88%
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI												
		1.077.694	1.356.342	1.522.532	41,3	12,3	14.082.731	13.813.458	16.688.976	18,5	20,8	82,41%
21	UKRAYNA	11.026	12.411	13.286	20,5	7,0	157.959	157.604	173.495	9,8	10,1	0,86%
22	MİSİR	12.878	13.258	14.251	10,7	7,5	144.570	132.597	160.982	11,4	21,4	0,79%
23	BULGARİSTAN	9.070	14.923	10.027	10,5	-32,8	133.090	140.819	156.733	17,8	11,3	0,77%
24	YUNANİSTAN	10.258	13.206	15.472	50,8	17,2	129.354	123.729	149.119	15,3	20,5	0,74%
25	SİRBİSTAN	9.681	8.289	13.189	36,2	69,1	101.189	110.532	144.505	42,8	30,7	0,71%
26	CEZAYİR	10.720	10.095	12.027	12,2	19,1	119.756	142.472	142.472	-2,2	19,0	0,70%
27	FAS	10.419	9.508	8.731	-16,2	-8,2	114.404	107.841	120.511	5,3	11,7	0,60%
28	BOSNA-HERSEK	5.982	7.651	7.849	31,2	2,6	96.245	86.926	112.367	16,8	29,3	0,55%
29	İSVİÇRE	8.713	11.483	9.132	4,8	-20,5	107.865	122.569	108.944	1,0	-11,1	0,54%
30	SLOVAKYA	7.851	12.095	7.656	-2,5	-36,7	133.602	127.939	108.267	-19,0	-15,4	0,53%
31	GÜRCİSTAN	9.303	7.145	10.409	11,9	45,7	95.655	82.697	103.285	8,0	24,9	0,51%
32	TUNUS	4.066	7.317	2.371	-41,7	-67,6	40.913	56.762	102.248	149,9	80,1	0,50%
33	KIRGIZİSTAN	12.133	6.476	5.356	-55,9	-17,3	84.870	64.580	100.380	18,3	55,4	0,50%
34	ÜRDÜN	3.915	3.224	3.901	-0,4	21,0	80.417	51.432	95.334	18,5	85,4	0,47%
35	BEYAZ RUSYA	4.394	7.323	5.454	24,1	-25,5	70.061	93.052	93.330	33,2	0,3	0,46%
36	KANADA	6.244	8.037	9.140	46,4	13,7	67.757	100.978	89.432	32,0	-11,4	0,44%
37	İRLANDA	5.703	8.233	8.591	50,6	4,3	72.260	80.556	84.920	17,5	5,4	0,42%
38	KUVEYT	3.570	6.520	7.698	115,6	18,1	54.386	58.344	83.780	54,0	43,6	0,41%
39	ARNAVUTLUK	5.880	7.044	7.363	25,2	4,5	65.224	63.396	80.445	23,3	26,9	0,40%
40	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.419	7.227	6.425	18,6	-11,1	70.913	90.176	67.717	-4,5	-24,9	0,33%
41	MACARİSTAN	3.879	6.213	2.181	-43,8	-64,9	111.486	110.070	65.824	-41,0	-40,2	0,33%
42	KOSOVA	2.660	4.102	4.036	51,7	-1,6	34.744	36.690	56.853	63,6	55,0	0,28%
43	FINLANDİYA	3.826	5.229	5.753	50,4	10,0	43.314	52.099	56.584	30,6	8,6	0,28%
44	MOLDAVYA	2.177	4.225	3.860	77,3	-8,6	32.390	37.113	55.670	71,9	50,0	0,27%
45	KATAR	5.353	7.608	4.843	-9,5	-36,3	58.112	75.831	55.095	-5,2	-27,3	0,27%
46	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	2.775	3.487	5.295	90,8	51,8	44.002	47.398	51.915	18,0	9,5	0,26%
47	HİRVATİSTAN	2.214	3.820	3.379	52,6	-11,5	44.267	38.324	51.458	16,2	34,3	0,25%
48	AVUSTRALYA	2.551	4.076	4.952	94,1	21,5	36.862	31.141	49.415	34,1	58,7	0,24%
49	KUZZEY MAKEDONYA	4.056	4.026	4.260	5,0	5,8	42.831	41.168	48.699	13,7	18,3	0,24%
50	AVRUPA SERBEST BÖLG.	762	1.411	4.285	462,3	203,6	38.395	24.356	37.482	-2,4	53,9	0,19%
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI												
		1.265.173	1.582.006	1.743.702	37,82	10,2	16.583.020	16.279.932	19.496.235	17,6	19,8	96,28%
AB (27) TOPLAMI												
		797.543	1.028.624	1.164.114	46,0	13,2	10.331.347	10.260.082	12.309.139	19,1	20,0	60,78%
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI												
		1.326.372	1.651.689	1.809.627	36,4	9,6	17.697.030	17.118.037	20.250.438	14,4	18,3	100%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birik Sistemi